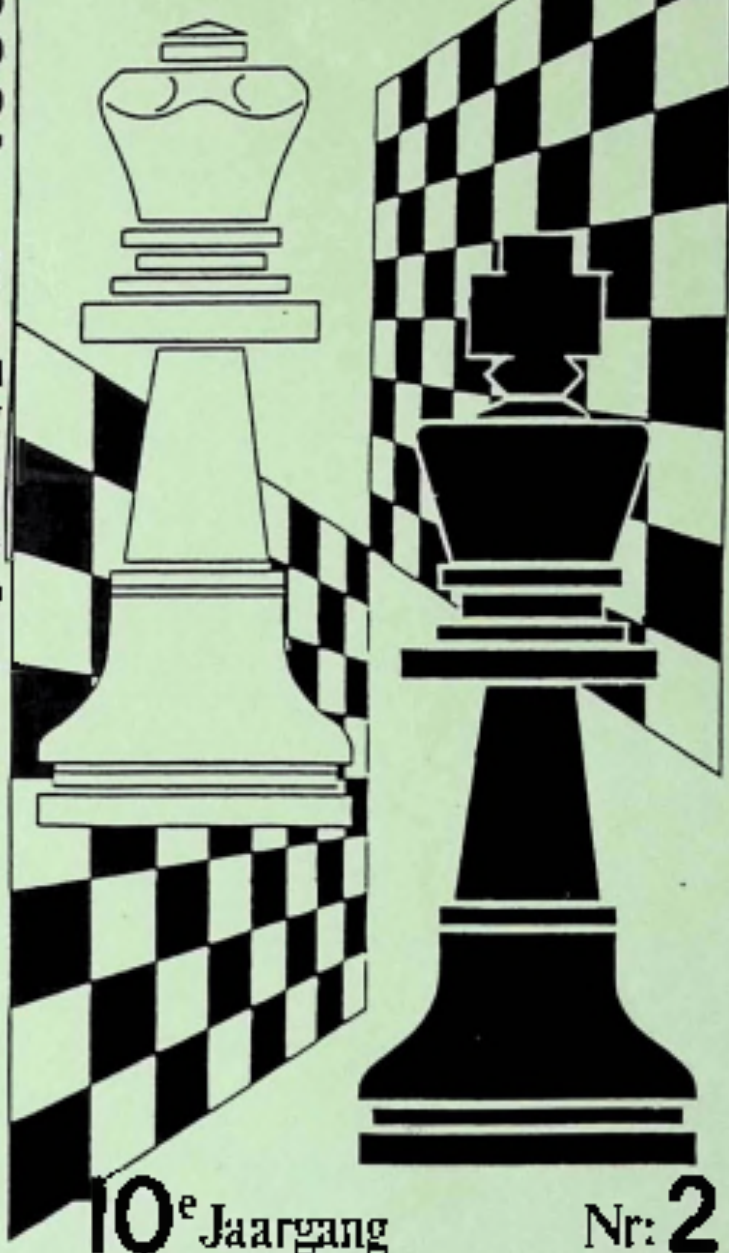


STAUNTON/HELPMAN

NOVEMBER 1993

Clubblad
schaakgezelschap



10^e Jaargang

Nr: 2

Inhoudsopgave.Pagina.

BESTUURSSAMENSTELLING	2
SCHAAKKALENDER	2
VAN DE REDACTIE	2
MEDEDELINGEN	3
VAN HET BESTUUR.	4
S.C. GRONINGEN CONTRA SCHAAKPRAKTIKANTEN	4
DE KRAAMKAMER VAN UNITAS. DE ASSER BOYS VAN WOUT KNOL	5
50 JAAR GELEDEN	6/7
NOTULEN JAARVERGADERING	8/9
NOSBO COMPETITIE	10/11/12
INTERNE COMPETITIE EN BEKERCOMPETITIE	13/14/15
AGENDA NOSBO COMPETITIE EN SAMENSTELLING TEAMS	16/17
LEDENLIJST	17/18/19
BRIDGEN	20
ARIE & Co	21/22/23
BIBLIOTHEEK INVENTARIS	24/27
ERIK HOEKSEMA EN ZIJN GEBREK AAN RUIMTE IN HET N V/H N	27
VERSLAG EN UITSLAGEN VAN HET GAMBIET-TOERNOOI	28/29
OPLOSSING PUZZELS VAN THEO EBELS EN MICHIEL ZEEVAARDER	29
EVANS - MAC DONNELL, EEN INTERESSANTE ONTDEKKING.	30
DE MATCH TIMMAN-KARPOV; ZWOLLE, ARNHEN EN AMSTERDAM	30
HENK DAVIDS. SCHAAKSONNETTEN VAN JEAN PIERRE RAWIE	31
MICHIEL ZEEVAARDER. JEUGDRUBRIEK	32/33/34
MARSOPGAVEN	35/36

Bestuurssamenstelling.

/OORZITTER	P.W.MULDER	SWEELINCKLAAN 31	265258
SECRETARIS	W.LOUWMAN	MARSMANLAAN 6	266268
PENNINGMEESTER	R.JACOBS	MOZARTSTRAAT 22	252079
GIRO 967038 T.N.V. PENNINGMEESTER		STAUNTON/HELPMAN	
INT.COMP.LEIDER	K.H.SANDERS	HEEMSKERCKSTRAAT 1M5	137077
EXT.COMP.LEIDER	G.PIEPER	AMSTELSTRAAT 66	269783
JEUGDLEIDER	A.M.R.ZEEVAARDER	TURFSTRAAT 15A	139530
REDACTEUR/MAT.COM.	P.R.DIJKHUIS	WEST.DRIET 68, HAREN	349355

SPEELLOKAAL. SPEELTUINGEB.HELPMAN-OOST, GROENESTEINLAAN 16 252628

Schaakkalender. (ZIE OOK HET NOSBO WEDSTRIJDPROGRAMMA OP PAG 16)

ZA 13 NOVEMBER	GEMEENSCHAPPELIJKE NOSBO RONDE TE VEENDAM.
MA 22 NOVEMBER	THUIS TEGEN OOSTERMOER. BEKERWEDSTRIJD.
ZA 4 DECEMBER	SNELSCHAAKNACHT VAN SISSA. TEL: 265645
18-30 DECEMBER	GRONINGEN-OPEN. ZIE DE BROCHURE.
MA 3 JANUARI	CLUBKAMPIOENSCHAP SNELSCHAKEN/GEZELLIGE AVOND OF
MA 3 JANUARI	BEKERWEDSTRIJD (ALS WE WINNEN EN DAN THUIS LOTEN)

Van de Redactie.

EEN ZEER UITGEBREID NUMMER MET VEEL EN GEVARIEERD NIEUWS, MAAR OOK EEN NUMMER OM TE BEWAREN WANT HET BEVAT DE SPEELDATA VAN DE NOSBO COMPETITIE, EEN ADRESLIJST EN EEN INVENTARIS VAN DE BIBLIOTHEEK. DE NOSBO COMPETITIE IS VAN START GEGAAN MET UITSLAGEN DIE AANGEVEN DAT DE EERSTE-TEAM SPELERS DIT JAAR OOK EENS WILLEN MEEDINGEN NAAR DE MUILWIJK BEKER. DE BEKERCOMPETITIE IS REEDS GEVORDERD TOT DE KWARTFINALES, WAARBIJ WEER ENIGE VERRASSINGEN VIELEN TE NOTEREN. HET VOLGENDE NUMMER IS VERKRIJGBAAR TIJDENS GRONINGEN- OPEN EN ZAL OP 3/1, DE EERSTE CLUBAVOND VAN HET NIEUWE JAAR WORDEN UITGEREIKT. KOPIJ INLEVEREN UITERLIJK OP DE CLUBAVOND VAN MAANDAG 20 DECEMBER. HET VOLGEND NUMMER ZAL EEN MEER BESCHIEDEN OMVANG HEBBEN EN DAAROM WORDT DE MEDEWERKERS VERZOCHT ZICH ENIGE BEPERKING OP TE LEGGEN.

Mededelingen.**Aanvangstijd clubavonden.**

In verband met een goed verloop van de NOSBO wedstrijden is door de ALV besloten dat men zich uiterlijk 19.30 uur kan aanmelden voor de interne competitie. Men kan ook de speelzaal bellen tussen 19.00 en 19.30 uur indien men van plan is wat later te komen.

Contributie.

Diegenen die dit nog niet hebben gedaan worden dringend verzocht zo spoedig mogelijk tenminste de helft van hun jaarcontributie te voldoen. Voor gewone leden is dit f 65.-, voor studenten f 50.-, en gastleden f 37.50. Voor het gironummer: zie hiernaast op pag 2.

Rookverbod tot 22.00 uur.

Er wordt hierbij nog eens op gewezen dat er tot 22.00 uur in de speelzaal een rookverbod geldt ter voorkoming van een te hoge graad van geurbelasting en luchtverontreiniging.

Materiaalkast gesloten houden.

Ter bescherming van de klokken bevindt zich in de kast een doos met vochtvreter. Daarom de kast zoveel mogelijk gesloten houden.

Prijzen van consumpties.

De eigen voorraden zijn nu verbruikt. Daarom een overzicht van de prijzen van de consumpties die nu betrokken worden van de BSV. Koffie en dranken f 1.50. Mars, Bounties en Pinda's f 1.-

Toernooiboek van het Evans - gambiet toernooi.

Die leden die niet aan het gambiet-toernooi hebben deelgenomen maar wel prijs stellen op het toernooiboekje, dienen dit uiterlijk 1 december kenbaar te maken middels een intekenlijst of tel. bij Michiel Zeevaarder. Daarna kan men geen rechten meer laten gelden op een gratis exemplaar.

De Grote Club Actie ten bate van het gambiet-toernooi.

Zoals U bij de toelichting op de begroting heeft kunnen lezen zal de opbrengst van de Grote Club Actie geheel ten goede komen aan het toernooi. Dat moge voor een ieder een extra stimulans vormen om in ruime mate de loten te kopen die f 5.- per stuk kosten en waarvan f 4.- ten goede komt aan de club. In ieder geval rekent het bestuur op het bedrag van f 500 dat op de begroting staat. De trekking is 18 november. Trekkingslijst daarna in de Gezinsbode.

Personalia.

Op 13 oktober j.l. trad Ronald ter Steeg in het huwelijk met mejuffrouw Olivera Simić. Elders in dit nummer heeft onze wedstrijdleader in poëtische bewoordingen aandacht geschongen aan dit heuglijke feit. Tevens echter ook onze hartelijke gelukwensen!

Simultaan door clubkampioen Nico Schellingerhout. (na afloop ALV)

De gedetailleerde uitslag is helaas verloren gegaan. Het resultaat ligt in de buurt van 8 uit 13, het duurde allemaal tot half drie in de nacht, maar na afloop ging iedereen voldaan huiswaarts.

Van het bestuur

We zijn erg blij dat Erwin Hofkamp weer present is op de klubavond, en dat hij zich weer heeft aangemeld als lid. De commissie, samengesteld vanuit de Algemene Ledenvergadering, heeft haar werk afgerond. Bert Meyer en Theo Ebels hebben met alle betrokkenen gesproken en hun konklusies in een rapport vastgelegd. Dit rapport is ter inzage bij het bestuur.

Goed nieuws voor Wim Louwman: zijn werkplek verplaatst per 1 januari naar Arnhem, zijn favoriete stad. Erg jammer voor ons, we raken een sterk schaker (tweemaal achtereenvolgende topscorer St/H 21) en een prima sekretaris kwijt. Uiteraard wensen we Wim het allerbeste.

Zolang er nog geen nieuwe sekretaris is, raden we aan als postadres te gebruiken: P.Mulder, Sweelincklaan 31, 9722JT Groningen. Wim verhuist namelijk waarschijnlijk reeds in december.

Op initiatief van de samenwerkende clubs Groningen, Haren, Unitas, SISSA en Staunton/Helpman en met begeleiding van een deskundige werkgroep gaat de Openbare Bibliotheek een schaakhoek openen. Er komt een uitgebreide kollektie schaakboeken, een PC, schaakstudiemateriaal en tijdschriften. De feestelijke opening zal zo goed als zeker 21 december plaatsvinden.

Piet Mulder.

Groningen - Open.

Volgens de laatste berichten zullen 50 spelers een aanzet geven voor de cyclus om het W.K. van de Pe-Cunia Association. Of dit ook 9 ronden zwitsers inhoudt? Het is allemaal nog wat onduidelijk. Ten opzichte van vorige toernooien is er een mini-toernooi voor de kerstdagen toegevoegd. Zie voor bijzonderheden de folder.

S.C. Groningen beraadt zich op gastleden - schaakpraktikanten.

In een vorig nummer maakten we er reeds melding van dat zich bij de S.C.Groningen een heel merkwaardige situatie had ontwikkeld m.b.t. de gastleden. Nu denken we niet allemaal gelijk over dit verschijnsel maar hier betrof het niet de kwestie wie dat wel of niet mag zijn. Het ging er in wezen om dat een club ook eisen mag stellen aan haar leden zoals dat omgekeerd ook mag. En een minimum eis bestaat er uit dat leden zich met de schaakclub waarvan ze lid zijn verbonden voelen en dat ook uitdragen. Een schaakclub is in dit opzicht iets anders dan de TROS of de ANWB. Het uitkomen van enkele leden in de NOSBO competitie voor Bedum, Roden of Delfzijl, wanneer men daar woonachtig is, hoeft daar helemaal niet haaks op te staan. Dat wordt anders wanneer grote aantallen competitie gaan spelen voor allerlei clubs in de stad Groningen om wat voor reden dan ook. Het bezoeken van de clubavond van de S.C. Groningen wordt dan zo iets als het deelnemen aan een schaakprakticum. Middels het clubblad liet de S.C. Groningen voor de vakantie weten dat ze het gastlidmaatschap voor deze "leden" wilde afschaffen, maar uit het verslag van de ALV blijkt nu dat men de tijd voor deze drastische stap nog niet rijp acht. Groot en sterk zijn is ook niet alles! Dat blijkt trouwens ook uit andere zaken. Er zijn ruim 200 leden maar daarvan bezoeken slechts 24, incl. het bestuur, de jaarvergadering. Maar op de KNSB-spelers vergadering waar gestemd moet worden over de 34 spelers die aan de KNSB competitie meedoen waren 31 aanwezig. De betrokkenheid beperkt zich kennelijk tot het eigen ik.

De kraamkamer van Unitas. De Asser Boys van Wout Knol.

Ook Unitas heeft een clubblad, dat echter in dit periodiek nog niet aan de orde is gekomen, i.c. op de korrel is genomen. Dat zou kunnen wijzen op enige saaiheid, anderzijds vinden daar weinig schandalen plaats, want als zodanig kan men toch niet het weglopen van een lid, naar aanleiding van het snelschaken van NOSBO teams, waar hij steeds van boven naar beneden en v.v. werd gestuurd, kwalificeren. Zelfs het lidmaatschap van Jannes van der Wal heeft er nog geen tumultueuze toestanden gebracht en ook nemen alle leden van het eerste team in dezelfde NS-wagon plaats als ze naar een uitwedstrijd gaan. Maar eindelijk is er toch iets aardigs van het Unitas front te melden. Het betreft de wedstrijd Assen -Unitas 3 in de laatste ronde van de NOSBO competitie en voor een volledig begrip van hetgeen dat daar plaats vond is het gewenst dat we even een duik nemen in de geschiedenis.

Unitas en SISSA waren de eerste decennia na de oorlog christelijke verenigingen. SISSA was een subvereniging van de studentenvereniging VERA, aangesloten bij de Societas Studiosorum Reformatorum, gevestigd Oosterstraat 36. Afgestudeerde Sissanen kwamen vanzelfsprekend terecht bij Unitas, zoals dat ook gold voor Ludendo en Staunton. Dat werd later anders en Wout Knol en ik behoren tot de achterhoede van dit uitstervende ras. Wout Knol werd leraar aan de christelijke middelbare school in Assen en een enthousiast lid en jarenlang voorzitter van Unitas. Op die school ontstond onder zijn leiding een actief schaakleven, waar Unitas uiteraard de vruchten van plukte, vooral nadat het eind jaren '60 bij SISSA een vrij goddeloze boel werd. De ouders waren uiteraard blij dat ze hun zonen naar Groningen konden laten gaan waar tenminste nog één instituut bestond dat een bastion vormde tegen zedeloosheid en andere poelen des verderfs, die kenmerkend zijn voor een grote stad. En natuurlijk veranderde dat niet op slag toen Unitas de typering "christelijk" uit zijn statuten verwijderde en de clubavonden niet meer met gebed werden geopend. De band Unitas-Assen bleef bestaan al zal dit, nu Wout Knol daar na zo'n 30 jaar leraarschap afscheid heeft genomen van zijn werk, wel langzaam wegebben. Hij is nu erevoorzitter van Unitas en als er één is waarvan je kunt zeggen dat hij dit eerbewijs dubbel en dwars heeft verdiend, dan is hij dat.

Met deze achtergrondkennis kan de lezer zich voorstellen dat de wedstrijd in de laatste ronde van de promotieklasse van de NOSBO competitie tussen Assen en Unitas 3 met meer dan normale belangstelling tegemoet werd gezien, temeer, waar Assen aan een minimale overwinning genoeg had om NOSBO-kampioen te worden. Nu deden al een jaar geleden tijdens het open Drents kampioenschap verhalen de ronde dat de S.C.Assen grootse plannen had. Zou men eenmaal het schaakparadijs binnen treden waar wij nu uitgeknikkerd zijn, dan stond er een sponsor klaar om Assen verder omhoog te stuwen in de vaart der schaakvolkeren om op deze wijze er toe bij te dragen de provincie Drente van de laatste restanten van het imago van turf, jenever en achterdocht te bevrijden. Daardoor aangelokt keerden enkele uit Assen afkomstige Unitassers terug naar de S.C.Assen.

Waar het op uitdraaide kan de lezer nu wel raden. Assen kwam in gewonnen positie te liggen, maar de teruggekeerde topspelers Erwin Heynen en Coenraad Spaans, beide nog wel gastlid bij Unitas, sloegen bij het klimmen van de vlag vreselijk aan het knoeien waardoor Unitas 3 met 5-3 won en zo Heerdepeerd aan het NOSBO kampioenschap hielp. Volgens de laatste berichten is tenminste één als spijttop-
optant teruggekeerd naar Unitas. Of Unitas genade voor recht laat gelden of dat een verbanning voor een jaar naar Unitas 4 of 5 een gepaste maatregel wordt geacht moeten we afwachten. P.R.D.

50 jaar geleden. (21)

De Odyssees van Aljechin en Keres. (1)

Het duurde vrij lang voordat in Europa het schaken internationaal weer op gang kwam. Het Duitse schaak had natuurlijk een gevoelige klap gekregen door de gedwongen verbanning van het Olympiade-team in Argentinië. De ex-Rus Bogoljubov, die de 50 al was gepasseerd was nu de sterkste speler. Duidelijk was, dat initiatieven om het internationale schaak weer nieuw leven in te blazen, van de kant van de Groot-Duitse-Schaakbond moesten komen.

Aljechin was begin 1940 via Portugal in Frankrijk teruggekeerd en was gemobiliseerd als officier (functie: tolk). Na de val van Frankrijk eind juni 1940 liep hij daar met zijn ziel onder de arm rond want voor schaken had niemand interesse. Eind 1940 begaf hij zich naar de Spaanse grens met de bedoeling om vanuit Spanje naar Cuba of Zuid-Amerika te gaan om daar tegen Capablanca te spelen. Hij dacht dat de naam Aljechin voldoende zou zijn om hem door te laten maar daarin vergiste hij zich uiteraard. Daarna probeerde hij het op de legale manier, maar een uitreisvisum kreeg hij pas nadat hij in maart 1941 zijn anti-semitische artikelen had geschreven. Het ligt voor de hand om dit te zien als een beloning voor bewezen diensten, maar aangetoond is het nooit. In de periode april t/m augustus 1941 bevindt Aljechin zich in Lissabon en wat zich daar allemaal heeft afgespeeld zal voor een deel altijd een raadsel blijven, maar in ieder geval had hij daar contact met de Duitse gezant en bereikte hem een brief van de heer Post, de "Führer" van de Groot-Duitse-Schaakbond, waarin deze hem uitnodigde om deel te nemen aan een groot toernooi, dat in september 1941 in München zou worden gehouden. Aljechin zou echter niet kunnen terugkeren naar Frankrijk, maar zijn - vierde Amerikaanse - vrouw, die nog in Frankrijk was, waar ze een kasteeltje bezat in Dieppe, mocht zich bij hem voegen in München. Verder zou Aljechin kunnen schaken in het deel van Europa dat zich onder de Duitse invloedssfeer bevond. In hoeverre die uitnodiging iets te maken had met zijn anti-semitische artikelen is ook onduidelijk gebleven. Er was immers geen objectieve reden om hem niet uit te nodigen. Achteraf bezien kunnen we stellen dat hij model heeft gestaan voor de zegswijze: "Wir brauchen die Verräter, aber lieben Sie nicht". Aljechin had echter nog meer ijzers in het vuur. Behalve contacten met de Duitsers had hij ook contacten met de Amerikanen. Zij wisten van zijn plannen af door Hannak (zie deel 8) en verder had men uit krantenberichten vernomen dat Aljechin op 8 april 1941 in Lissabon simultaan had gespeeld. De president van de USA schaakbond deelde hem in een brief mee dat Capablanca graag een revanche-match om het wereld kampioenschap tegen hem wilde spelen. Nu, dat paste precies in het straatje van Aljechin en hij schreef dan ook een enthousiaste brief terug waarin hij de Amerikanen 3 suggesties aan de hand deed, nl. een match tegen Capablanca, een match tegen Reshevski of een match-toernooi met Capablanca, Reshevski en Fine, waarvan de winnaar het recht kreeg hem uit te dagen en als hij dat zelf zou zijn de no 2. Dat laatste voorstel prefereerde Aljechin en het was in feite dezelfde opzet als die van Capablanca in 1927. Ook toen was in New-York een soort candidatentoernooi gehouden, dat Capablanca overtuigend had gewonnen met Aljechin als tweede.

Verder stelde Aljechin in de brief:

" It is certainly most unfortunate that Botvinnik, Keres, Flohr and Euwe, (who is now working for the Nazis) are in the war-zone , but I suppose we must make the best of it "

Wat de opmerking over Euwe betreft, doelde hij waarschijnlijk op een bericht in de "Deutsche Schachblätter, Zeitschrift des Grosz-Deutschen Schachverbundes" van april 1941, dat luidde als volgt:

**Das Thema in der Schachpartie.
von Dr. Max Euwe**

Wir begrüßen Exweltmeister Dr. Euwe als neuen Mitarbeiter
und hoffen auf einen lange und angenehme Zusammenarbeit.

De brief van Aljechin werd in juli/augustus 1941 o.a. gepubliceerd in "Chess", echter gelijktijdig met de volledige vertalingen van de anti-semitische artikelen van Aljechin, die vooral invloedrijke schaakkringen in de USA in woede deden ontsteken, begriepelijk, gezien de vooraanstaande positie van joodse schakers daar, (Fine, Reshevski Horowitz) die daarin ook op de korrel waren genomen.

Aljechin kon nu dus kiezen; of terug naar zijn vrouw en schaken in nazi-Duitsland of naar de USA. Of hij echter echt kon kiezen staat niet vast. Het is niet onmogelijk, dat hij geen uitreisvisum heeft kunnen krijgen mede als gevolg van zijn anti-semitische artikelen.

Hoe dan ook, Aljechin vertrok op 1 september naar Madrid, speelde daar tegen de 9 sterkste spelers uit Madrid simultaan (+5,-3,-1) en reisde op 4 september door naar München waar het toernooi op 8 september 1941 begon. Onder de 15 andere deelnemers die hij daar aantrof bevond zich ook de Nederlander Cortleven, die Euwe verving want Euwe wenste na de anti-semitische artikelen waarin Aljechin het had gehad over de jodenkliek rond Euwe, niet te spelen in een toernooi waaraan ook Aljechin deelnam. Dat het hier niet om een principiële weigering ging blijkt uit het feit dat Euwe in juli 1941 een match had gespeeld in Karsbad (Tsjechië, toen het Duitse protectoraat Bohemen en Moravië) tegen de Duitser (ex-Rus) Bogoljubov, die hij met 6½-3½ had gewonnen. Dat hij die invitatie had aanvaard heeft hij later ongetwijfeld betreurd. In zijn in 1955 verschenen boek " 'n meneer Caissa ", waarin hij zijn schaak-belevenissen vertelt aan Bob Spaak zwijgt hij over dit uitstapje, zoals hij trouwens over de gehele periode 1940-1945 er het zwijgen toe doet. Begriepelijk, want zoals dit gold voor de overgrote meerderheid, die zich goede vaderlanders hadden getoond, waren ook voor Euwe de oorlogsjaren geen periode om met voldoening op terug te zien. Nadat Aljechin dus 2 jaar lang niet had geschaakt, kwam hij weer in de schaakarena en dat hij nog niet zijn oude vorm had bereikt, blijkt uit de eindstand waarin hij gedeeld 2e werd met de Zweed Lundin met 10½ uit 15. Het toernooi werd met 12 uit 15 gewonnen door een andere Zweed, Stolz. De uitstapjes van Euwe en Cortleven zouden overigens de laatste zijn die Nederlandse schakers van enige naam zouden maken. Want ze werden natuurlijk gebruikt voor nazi propaganda doeleinden, zoals wel bleek uit een bericht in de Deutsche Schachzeitung, waarin werd gesteld dat:

**die ausländischen Teilnehmer des Turniers
hätten wohl auch bei diesem Turnier erkennen
können, dass das neue Deutschlands Adolf Hitlers
nichts unterlasse um alle kulturellen Bestrebungen
und alle Regungen des Geistes zu fördern.**

(wordt vervolgd)

Notulen ALV 6/9/93

Aanwezig: D. Hummel, H.A. Hooijveld, R.J. van der Veen, A.A. Smit, W. Witkam, J. Boter, B. Meijer, L. Meijer Eitens, B. Romijn, J. Schlunke, J. Hummel, M. Zeevaarder, N. Schellingerhout, H.G. Seijen, J. Schepers, E. Meijer, T.F. Ebels, M. Diepeveen, G. Pieper, K. Sanders, P. Dijkhuis, P. Mulder, W. Louwman, J. Houtman (namens NOSBO bestuur)
Met bericht van verhindering afwezig: B. Laan.

1. Opening

De voorzitter heet ieder welkom. Hij gedenkt het overlijden van de leden Scherphuis, Banning en Kuiling en verzoekt 1 minuut stilte.

2. Notulen ALV 14/9/92.

Worden zonder opmerkingen vastgesteld.

3. Mededelingen

Er is een brief ontvangen van de NOSBO inzake zwarte leden. Daarin wordt gevraagd of een recente publicatie van de heer Dijkhuis het standpunt van onze vereniging weergeeft en of de door de heer Dijkhuis beschreven situatie inzake het ledenbestand juist is. In dat laatste geval worden wij verzocht 10 leden alsnog bij de NOSBO aan te melden. Mulder leest de antwoordbrief voor, waarin het bestuur het standpunt van de heer Dijkhuis ondersteunt. Seijen acht het onjuist dat de NOSBO reageert op een op persoonlijke titel geschreven artikel van een lid van onze vereniging. Houtman stelt dat de NOSBO zich beroept op een afspraak tussen NOSBO en de verenigingen, niet actief naar zwarte leden speurt, maar zich gezien de publicatie verplicht voelde te reageren. De vergadering steunt unaniem het standpunt van het bestuur.

4. Jaarverslagen

De jaarverslagen van de secretaris, de externe wedstrijdleader, de interne wedstrijdleader en de redacteur/materiaal commissaris worden zonder commentaar vastgesteld.

5. Financien

Mulder deelt mee dat het financieel verslag op een aantal punten afwijkt van het stuk dat daartoe door de penningmeester is opgesteld. Het bestuur kon zich namelijk niet vinden in enkele strikt persoonlijke standpunten van de penningmeester, die deze in het verslag had opgenomen. Deze heeft daarin reden gevonden als lid te bedanken.

Mulder zegt zeer veel waardering te hebben voor het werk van onze voormalige penningmeester en de gang van zaken zeer te betreuren. De vergadering besluit een bemiddelingscommissie te benoemen, bestaande uit E. Meijer en Seijen (wegens verhindering is later Ebels in zijn plaats aangetreden). De kascommissie gaat bij monde van Schlunke accoord met het financieel verslag. Op voorstel van de kascommissie wordt de penningmeester gedechargeerd.

De voorstellen tot verhoging van contributie en consumptieprijs worden zonder tegenstemmen aangenomen. Het voorstel om aan bezoekende teams geen kopje koffie meer te verstrekken wordt met 7 stemmen voor, 4 onthoudingen en 12 tegenstemmen afgewezen.

Met een correctie voor de koffievoorziening wordt de begroting vastgesteld. De kascommissie voor volgend jaar zal bestaan uit Romijn en D. Hummel met Aerts als reserve.

6. Bestuursverkiezing

G. Pieper, statutair aftredend als externe wedstrijdleader, wordt in deze functie herkozen. R. Jacobs wordt gekozen tot penningmeester.

M. Zeevaarder wordt gekozen tot jeugdleader.

7. Prijsuitreiking

Er wordt een prijs uitgereikt aan de spelers, die in de externe competitie voor hun team de hoogste score haalden, te weten:

Starreveld, 4e team.

Boter, 3e team

Louwman, 2e team

Zeevaarder, 1e team

Seijen krijgt de Albers schaals uitgereikt en Schellingerhout de beker voor het clubkampioenschap. De Muilwijkbeker gaat naar Louwman.

8. Interne competitie

Na discussie wordt besloten het reglement voor de beker-competitie in zoverre aan te passen dat degenen die in het toernooi om de Albers schaal verder komen dan de tweede ronde meer punten krijgen voor het niet spelen in de interne competitie. Hoe verder men komt hoe meer punten men krijgt. Sanders zal het reglement aanpassen.

9. Externe competitie

Op zaterdag 13 november is er een gezamenlijke ronde voor de externe NOSBO competitie in Veendam.

10. Clubblad/Materiaal

Schellingerhout constateert dat de kwaliteit van het clubblad steeds beter wordt. Dijkhuis opent de nieuwe materiaalkast.

11. Gambiettoernooi

Zeevaarder bedankt ieder, die een bijdrage heeft geleverd. Hij deelt mede dat we financieel waarschijnlijk quitte spelen. Voor het gambietboekje is december de "dead-line".

Zeevaarder zegt nu hij jeugdleader is, volgend jaar niet de "gambiettoernooitrekker" te willen zijn. Boter zal zitting nemen in de commissie voor het volgend jaar. Wil evt ook helpen bij de jeugd. Zeevaarder stelt voor om adverteerders in het gambietboekje ook in het clubblad te laten adverteren. De vergadering gaat accoord. er zullen maximaal 2 advertenties in het clubblad komen.

12. Rondvraag

Houtman bedankt voor de uitnodiging voor de ALV. Het NOSBO-bestuur wil de ALV van elke vereniging bezoeken. Zeevaarder vraagt of het Schaaktoernooi Groningen moet worden geboycot vanwege de relatie met de PCA. Seijen wijst er op dat toernooi door een onafhankelijke stichting wordt georganiseerd, dus is er geen reden voor een boycot. Dijkhuis geeft Houtman in overweging Scholtens uit te nodigen bij de gemeenschappelijke ronde van de NOSBO competitie. Dijkhuis sluit niet uit dat een gedeelte van het Stauntonarchief bij de NOSBO is terecht gekomen. Houtman zal dit doorgeven aan de archiefcommissie van de NOSBO. Dijkhuis vindt dat Algera lid van de commissie van beroep moet zijn. Houtman antwoordt dat deze niet wil om gezondheidsredenen.

13. Sluiting

De voorzitter bedankt een ieder voor zijn aanwezigheid en nodigt iedereen uit deel te nemen aande simultaan door Nico en sluit de vergadering

NOSBO competitie.

Het eerste team heeft er reeds 2 wedstrijden opzitten, de andere teams één. Dat de resultaten enigszins het spiegelbeeld vormen van het vorig seizoen is natuurlijk niet zo verrassend.

SISSA 4 - Staunton/Helpman	4-7½	Staunton/Helpman - Assen	4-3
		(voorlopig)	
G.de Wit - T.F. Ebels (w)	0-1	T.F.Ebels (z)-H.J.B.Lukkien	1-0
J.Beetstra-N.Schellingerhout	4-4	N.Schellingerhout- J. Anesen	0-1
G.Willighagen - P.R.Dijkhuis	0-1	P.R.Dijkhuis - P.Dingemans	1-0
C.Hoekstra - P.W.Mulder	0-1	P.W.Mulder - B. Klaassens	1-0
M.Eppinga - M. van Steenis	0-1	M.van Steenis - C.J.Spaans	0-1
C.den Heijc - H.G. Seijen	0-1	C.A.Smit - J.Knap	afg
R.van den Bos - J. Hummel	0-1	H.G.Seijen - J.Misdorn	1-0
I.Reisberman - M.Zeevaarder	0-1	M.Zeevaarder - R.v.d.Meulen	0-1

De uitslag tegen SISSA doet vermoeden dat we een walk-over hadden maar dat was beslist niet het geval. Slechts Theo Ebels en Piet Mulder gingen vanaf het begin op de winst af maar de rest had na een uur spelen beslist geen betere stellingen en hier en daar leek het zelfs op een nul af te gaan. Eerst in het laatste uur lieten onze tegenstanders het afweten en kwam het ene na het andere winstpunt binnen. Alleen Nico had een tweede zitting nodig. Hij had zich vanuit een somber uitziende stand moeten loswerken en probeerde in de verlenging ook nog het volle pond binnen te halen maar dat lukte niet. SISSA 4 wist de halve eer te redden.

Tegen Assen moest blijken of we werkelijk tot de favorieten moeten worden gerekend. Het werd een zeer enerverende avond al begonnen we met een 1-0 voorsprong want in en vooruitgespeelde partij had Poppe Dijkhuis met zwart zeer vlot gewonnen doordat zijn tegenstander het open en gesloten siciliaans door elkaar ging spelen. Over hetgeen Nico en Michiel uithaalden met de witte stukken zullen we zwijgen om geen wonden open te rijten. De laatste kan zich bij zijn compagnon vervoegen. De derde nederlaag van Menno van Steenis was tenminste spectaculair. Tegen het Schots gambiet verdedigde hij zich zoals hij dat 25-35 jaar geleden meermalen had gedaan tegen wijlen Lucas te Velde. 1.e4,e5; 2.Pf3,Pc6; 3.d4,exd4; 4.Lc4,d6; 4.Pxd4,Pe5! 5.Le2,Dh4. Er kwam ook nog een zwarte toren op h6 maar mat ging het net niet. Piet Mulder wist zijn opponent in een niet erg interessante partij te verschalken. Henk Seijen kwam met gelijk spel uit de hoofdvariant van de Tarrasch (de enige d4-partij) te voorschijn, raakte toen in problemen maar zoals wel vaker raakte ook deze tegenstander in het verdere verloop snel de kluts kwijt. De show werd gestolen door Theo Ebels. Hij kwam weliswaar met een wat gedrukte stelling uit de (Russische) opening, maar het was een dynamische stelling die hij in de laatste 10 zetten voor de tijdcontrole voortreffelijk tot winst voerde. Daarmee was het 4-3 en Caspar Smit stond uitstekend (ook na een Schots gambiet) in een toreneindspel. Na 40 zetten waren echter de torens van het bord en met een pionnen eindspel weet je maar nooit. Gelukkig is het met de afgegeven zet in ieder geval remise. Wit: (aan zet) Ke5,a2,b4,e6,h5; Ke7,a7.b6,c6,h6.

Staunton/Helpman 2 - D.S.C. 3½ - 4½.

H.Davids (z)-B.Steenhuizen	4-4	W.Louwman - A.Schuitema	0-1
K.Sanders - P.Bosker	0-1	D.Hummel - B.H.Kuiper	0-1
R.ter Steeg- W.Schuitema	0-1	J.Schepers- P.Steenhuizen	1-0
J.Hummel - K.J.Koen	1-0	G.Lührman - N.J.de Graaf	1-0

Het tweede en derde hebben hun vuurdoop ondergaan en gemerkt dat in deze klasse andere thee dan die van Otter wordt geschonken, al had het tweede tegen Appingedam zeker één matchpunt moeten halen. Daar zag het ook de hele avond naar uit. Joop Hummel schoot er een kwaliteit bij in maar kon daar zoveel dreigingen tegenover stellen dat hij de score kon openen. Jan Schepers won zeer fraai en de tegenstander van Lührman raakte in paniek toen de tijdnoodfase naderde. Dat was 3-0 en inmiddels had Henk Davids aan het eerste bord zich vanuit een siciliaan goed losgewerkt en kwam steeds beter te staan. Nu was dat wel op het moment dat aan de andere borden de vooruitzichten steeds slechter werden. Ronald ter Steeg, Klaas Sanders en Dick Hummel werden nogal regelmatig van het bord gezet en Wim Louwman schoot er een kwaliteit bij in. Henk Davids kwam totaal gewonnen uit het middenspel te voorschijn maar gaf het voordeel geheel weg in een toreneindspel. Een week later later ging Wim Louwman voor de bijl en na een grondige analyse kon Henk Davids met enige hulp van zijn opponent zich nog staande houden.

Gerald Pieper:

Wedstrijdverslag J.H. Kruit - Staunton/Helpman 3

Dinsdag 19 oktober begon voor het 3^e team de NOSBO competitie. Dit jaar in de eerste klasse, na de promotie van vorig jaar. Eén van de leuke dingen van een promotie is dat je tegen nieuwe clubs speelt, deze avond tegen J.H. Kruit. J.H. Kruit is de schaakclub van Stadskanaal, een stad met ongeveer 25.000 inwoners, gelegen langs een kanaal. Als je de denkbeeldige lijn van dit kanaal doortrekt naar Groningen, kom je precies op de Martinitorren uit. De stad is zo'n 16 kilometer lang en is daarmee het grootste lintdorp van Nederland (met dank aan Roel Lode).

Zoals elders in dit blad te lezen valt, bestaat het derde team uit 10 spelers, waarvan er vier niet konden spelen. Pieter van der Veen en Roel Lode vielen in. De laatste speelde op het eerste bord tegen G. van der Lei, een man met een rating rond de eerste oliecrisis en, afgaande op rating, veruit de sterkste van de club. Zoals bekend opent Roel met f4, wat in een heus From gambiet ontaarde. De tegenstander kende deze opening echter goed en na een beoordelingsfout van Roel zo rond de twintigste zet, werd de partij snel in ons nadeel beslist. De tweede uitslag werd gemaakt door Wouter Witkam. Hij had de hele partij beter gestaan, maar uiteindelijk raakte de stelling potdicht, waardoor hij met remise genoeg moest nemen. Op het vierde bord had Frans Voogt het zwaar te verduren. Zijn tegenstander kon continue veel druk op zijn stelling uitoefenen. In een zwak moment van Frans leidde dat tot pionverlies, wat uiteindelijk genoeg bleek te zijn voor puntverlies.

Drie partijen werden afgebroken. Bauke Koole speelde een sterke partij die werd afgebroken met drie pionnen voordeel voor Bauke. Waarschijnlijk is ook de partij van Ronald Frowijn gewonnen (één pion meer in toreneindspel), en de partij van Renze Sinkgraven verloren. Tezamen met het verlies van Pieter van der Veen (geen info) en de remise van Gerald Pieper maakt dat een waarschijnlijke uitslag van 5-3 voor J.H. Kruit.

J.H. Kruit	Staunton/Helpman 3	5-3	
G. v.d. Lei	R. Lode	1-0	
E. v.d. Scheer	R. Frowijn	0-1	<i>prognose</i>
J. Riemersma	B. Koole	0-1	<i>prognose</i>
J.W. Salomons	F. Voogt	1-0	
H. Lubben	R. Sinkgraven	1-0	<i>prognose</i>
E.A. Kruit	G. Pieper	½-½	
P. Calufie	W. Witkam	½-½	
K. Prins	P. van der Veen	1-0	

Met dank aan de heer Dijkhuis voor het oplossen van het "vervoerprobleem".

Staunton/Helpman 4-SISSA 6 1½-4½

A.Hooyveld	- H.Hubers	½-½
E.Meyer	- G.Willems	0-1
R.Hensbroek	- W.Duker	0-1
A.Starreveld	- H.P.v.d.Werf	0-1
J.Schlunke	- P.J.Bakker	1-0
M.Ploeger	- M.Nobach	0-1

Tot onze verbazing verschenen op 18 oktober, tezamen met een achttal uit Appingedam, ook een zestal Sissanen met een non-playing captain. SISSA 6 is nu hun laatste team. Een in haast geïmproviseerd vierde team kwam er niet aan te pas.

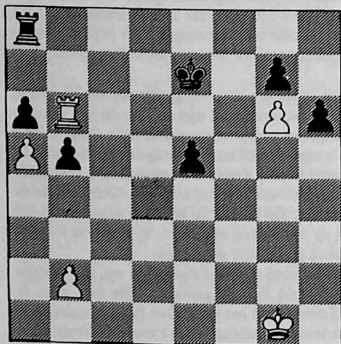
Uit de wedstrijd van het tweede tegen DSC-Appingedam.

In stelling 1 deed zwart met 42...e5-e4?? de verkeerde pion in de aanbieding. Na 42...Td8!; 43. Txa6,Td2! kan wit het opgeven. Een schoolvoorbeeld van de regel dat toreneindspelen actief gespeeld moeten worden. Niet op a8 blijven hangen achter zo'n pion op a6!

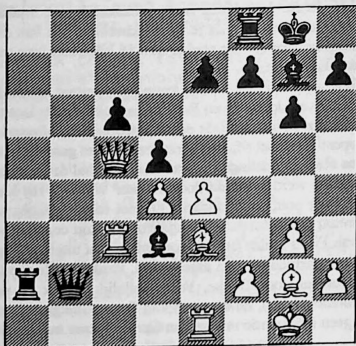
In Stelling 2 besliste Jan Schepers de partij op fraaie wijze door 22...Lh6! en al is deze zet misschien wat te licht voor een nieuwe rubriek "geniale invallen", zoals gesuggereerd door Henk Davids, bijzonder aardig is de zet wel. Het is op slag volkomen uit.

B.Steenhuizen - H.Davids

P.Steenhuizen - J.Schepers



stelling 1



stelling 2

Ratings.

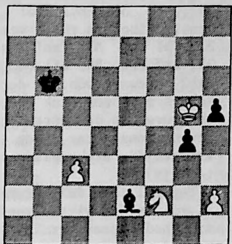
De FIDE heeft in juli 1993, voordat het interzonale toernooi in Biel plaats vond, weer een internationale ratinglijst uitgegeven. Daarop komen ruim 10000 spelers voor. In de top-100 treffen we 4 Nederlanders aan: Timman (34), Piket (63), van Wely (67) en van der Wiel (99). De laatste dus dank zij de verwijdering van Kasparov en Short. Na zijn prachtige prestatie in Biel zal van der Sterren er ook wel bij zijn. Verder staat Judith Polgar 24 en Ian Rogers 57.

SPECTACULAIRE EERSTE BEKERRONDE (Klaas Sanders)

De eerste bekerronde bracht alles wat van een dergelijk evenement verwacht mag worden: afzichtelijke blunders, ultra-korte partijen, hartverscheurende tijdnoodsektakels en gemakkelijke overwinningen. Een greep uit al dat moois.

Gemakkelijk was de overwinning van Ebels op Boter zeker niet. Jasper had de eerste partij knap gewonnen en hield ook in de tweede zeer lang stand. Een onnauwkeurigheidje zorgde er echter voor dat de stand weer gelijk werd. In de vluggertjes was Theo duidelijk sterker.

De eerste partij tussen Schellingerhout en Jacobs was er een met wisselende kansen. In de tijdnoodfase gebeurde er dit (zie diagram 1, dat ongeveer de stelling van dat moment weergeeft). Nico speelde hier $Kxh5??$ Richard antwoordde à tempo met een koningszet, terwijl $g4-g3+$ onmiddellijk gewonnen had ($Pg4$ $gxh2$, en op een witte koningszet heeft zwart $gxf2$). Kort daarop werd remise overeengekomen, gezien de door beiden gemiste kansen waarschijnlijk toch wel een terechte uitslag. De tweede partij werd door Nico gewonnen. Richard's witte dame legde het loodje in een strijd tegen toren, loper, paard en een aantal vrijpionnen.



1

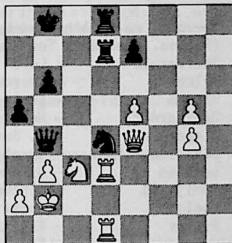
Niet altijd reikten partijen tot in de tijdnoodfase. Hier een heel kras voorbeeld (uit pietet uit jegens de zwartspeler vermelden we er maar geen namen bij, al zal de witspeler aan de opening wel te herkennen zijn): 1. $f4$ $d5$ 2. $Pf3$ $Pc6$ 3. $e3$ $Lf5$ 4. $b3$ $Pb4$ 5. $Pd4$ $Lg6$ 6. $f5$ $c5$ 7. $Lb5+$ en zwart hield het voor gezien.

De beide duels tussen Jan Schepers en Joop Hummel werden wel door de klok beslist. In de eerste partij verloor Jan in tijdnood, en in de tweede partij ging Joop door de vlag, na in een goede stelling veel tijd te hebben verslonden. Jan won de barrage met 3-1.

Pieper en Kruisinga maakten het nog veel bonter. Nadat de eerste twee partijen een 1-1 stand hadden opgeleverd, gingen beide heren er eens goed voor zitten. Ook in de barrage ging het lange tijd gelijk op, maar na een zestal vluggertjes trok Bram toch aan het langste. Gerald liet tot twee keer toe zijn koning instaan en verloor met 2-4.

Relatief eenvoudige overwinningen waren er voor Dijkhuis (tegen Ploeger, een herhaling van vorig jaar) en mijzelf (tegen Hendriks).

Hooiveld leek ook te gaan winnen tegen Schlunke, al was de stelling nog wel wat lastig (zie diagram 2). Hij speelde hier à tempo $a2-a3??$ Tja, dat maakt $Dxb3+$ wel heel aantrekkelijk. Schlunke hoefde daarover niet lang na te denken: de witte koning kan nog naar al of cl, maar in beide gevallen is het mat op de volgende zet. De tweede partij in dit bekerduel liep naar remise.

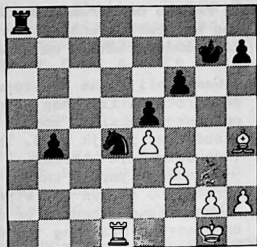


2

In de strijd tussen Mulder en Zwerver was een barrage noodzakelijk, nadat Eddie in de eerste partij na een wat ongelukkige rokade pardoes een stuk weg-gaf en Piet in de tweede partij in een voor hem moeilijke stelling door zijn vlag ging. Piet won daarna het eerste vluggertje (Eddie gaf wat te snel op), in het tweede vluggertje eerst Eddie en toen Piet door de vlag, hetgeen pas na enige tijd door de laatste werd geconstateerd: remise derhalve.

De eerste partij tussen Zeevaarder en Hensbroek was een taai duel, waarin

Michiel (met zwart) de opening niet geheel zuiver behandelde. Het resultaat was een gapend gat in de koningsstelling. Enige troost bood een vrije b-pion die uiteindelijk ook de partij in zwarts voordeel besliste (zie diagram 3). Robert speelde hier 30. Lf2, volgens Michiel de beslissende fout. Er volgde 30 .. Pc2! Michiel geeft als hoofdvariant: 31. Kf1 Tal 32. Ke2 b3 33. Txa1 Pxa1 34. Kd2 b2 en de pion loopt door. Ook 33. Kd2 in bovenstaande variant verliest: 33 .. b2 34. Kxc2 Txd1 35. Kxb2 Td2+. De partij ging als volgt verder: 31. Lc5 b3 32. Tbl Tal 33. Txa1 Pxa1 34. La3 Pc2 35. Lb2 Pb4 36. Kf1 Pd3 37. La3 b2 38. Lxb2 Pxb2 en zwart won. In de tweede partij verloor Robert snel een stuk en gaf op (wellicht iets te vroeg: in de kwartfinales van vorig jaar bewees Ronald ter Steeg tegen mij dat een vroegtijdig stukverlies niet rampzalig hoeft te zijn).



3

Terwijl zich deze drama's nog aan het afspelen waren, liepen twee spelers al vol zelfverwijten rond: Bauke Kooles, die zijn voordeel in de eerste partij niet had kunnen verzilveren en moest erkennen dat Wouter Witkam in de tweede partij met precies spel zijn ietwat opportunistische stukoffers nauwkeurig weerlegd had. Ook Dick Hummel was ontevreden. In zijn eerste partij tegen Wim Louwman offerde hij een vrije b-pion voor een mataanval, maar het mat bleek er niet in te zitten. Die partij werd remise. In de tweede partij kostte het terugtrekken van een loper naar c8 zwaar materiaal, omdat daardoor de aangeval- len toren op b8 ongedekt kwam te staan.

De ontmoeting tussen Diepeveen en A. Smit was er een van serene rust. Deze spelers namen ruimschoots de tijd voor hun bekerwedstrijd en waren na de klok van tien nog steeds met hun eerste partij bezig, waarvoor Arie toen al an- derhalf uur verbruikt had. Navraag leerde dat beide heren vergeten hadden dat het hier een bekerwedstrijd met beperkte bedenktijd betrof! Na enig overleg werd besloten de partij voor de interne competitie mee te laten tellen en de bekerontmoeting op een latere datum af te werken. Diepeveen won overigens.

Zo bracht deze eerste ronde in het bekertoernooi veel meer dan onderstaande koele cijfers kunnen uitdrukken. Dat belooft wat voor het vervolg!

Toernooi om de Albers-schaal, eerste ronde (Seijen, Romijn en Ter Steeg vrij)

Starreveld	- Lode	0-1, 0-1	
Mulder	- Zwerver	1-0, 0-1	(1½-½)
Witkam	- Kooles	½-½, 1-0	
Zeevaarder	- Hensbroek	1-0, 1-0	
Diepeveen	- A. Smit	later	
Schellingerhout	- Jacobs	½-½, 1-0	
Louwman	- D. Hummel	½-½, 1-0	
Hooijveld	- Schlunke	0-1, ½-½	
Ebels	- Boter	0-1, 1-0	(2-0)
Pieper	- Kruisinga	0-1, 1-0	(2-4)
J. Hummel	- Schepers	1-0, 0-1	(1-3)
Dijkhuis	- Ploeger	1-0, 1-0	
Sanders	- Hendriks	1-0, 1-0	

Interne competitie. Stand na 8 ronden.

1. Schepers	128	5	29. Diepeveen	104	7
2. Dijkhuis	120	4	30. Seijen	104	1
3. Kruisinga	117	4	31. J. Hummel	103	4
4. Davids	117	5	32. Martens	102	1
5. Lode	114	4	33. van Grijfland	102	2
6. Sanders	114	3	34. van Steenis	102	-
7. Zwerver	113	4	35. Hofkamp	102	3
8. Pieper	113	4	36. Jacobs	102	4
9. Schlunke	112	5	37. Helling	101	5
10. Voogt	111	5	38. Lührman	101	-
11. Frowijn	111	7	39. C.A. Smit	101	-
12. A. Smit	111	6	40. B. Meijer	101	5
13. Koole	111	5	41. Boter	99	5
14. Witkam	110	4	42. Mannoury	99	1
15. de Vries	110	1	43. Meijer-Eitens	98	6
16. Hensbroek	109	3	44. P. van der Veen	97	1
17. D. Hummel	109	3	45. ter Steeg	97	3
18. Louwman	109	1	46. Hooyveld	97	3
19. Ebels	109	2	47. Wijkstra	96	6
20. Schellingerhout	109	1	48. Laan	96	4
21. Mulder	109	1	49. Kolkman	93	5
22. Aerts	109	5	50. Hendriks	91	4
23. Ploeger	109	5	51. Pastor	91	3
24. Zeevaarder	108	5	52. R. van der Veen	90	4
25. Starreveld	108	6			
26. Sinkgraven	107	3			
27. Steinebach	105	1			
28. E. Meijer	104	7			

De redactie excuseert zich voor de beknoptheid alsmede eventuele onnauwkeurigheden maar de wedstrijdleader had de laatste weken andere zaken te doen. Achter de

punten staat het aantal partijen gespeeld in de interne competitie.

Beker competitie.

Er zijn bijna 2 ronden afgewerkt zodat we zijn gevorderd tot de kwartfinales. de uitslagen van de tweede ronde waren:

<u>Seijen</u> - Lode	1-0	4-4		
<u>Mulder</u> - Witkam	4/4	4-4	4-4	1-0
Zeevaarder - Diepeveen	wordt 15 november gespeeld			
<u>Schellingerhout</u> - Louwman	1-0	1-0		
<u>ter Steeg</u> - Schlunke	1-0	1-0		
Ebels - Kruisinga	wordt 15 november gespeeld			
<u>Romijn</u> - Schepers	1-0	1-0		
Dijkhuis - <u>Sanders</u>	1-0	0-1	0-1	0-1

Maar hier dan wel een bijdrage van de wedstrijdleader.

Wittebroodsweken.

Een jonggehuwde uit Groningen-Zuid
verschoot vroeg in de partij al zijn kruit.
Hij offerde dame voor toren,
stond toen meteen glad verloren;
maar wat zou 't, met een kersverse bruid?

Ziehier enkele woorden van de extern competitieleider. Gerald Pieper

Hieronder volgt de indeling voor de teams uitkomend in de NOSBO competitie. Uiteindelijk is besloten om geen vijfde team op te geven voor de NOSBO competitie. Dit vanwege een gebrek aan spelers om een vaste basis te vormen.

<u>1e team</u>	<u>2e team</u>	<u>3e team</u>	<u>4e team</u>
Dijkhuis, P.	Aerts, W	Boter, J.	Hensbroek, R
Ebels, T.	Davids, H.	Frowijn, R	Hooijveld, A.
Mulder, P.	Hummel, D.	Jacobs, R	Lode, R.
Schellinghouthout, N.	Hummel, J	Koole, B	Meijer, E.
Seyen, H.	Louwman, W.	Kruisinga, B	Ploeger, M.
Smit, C.	Luhrman, G	Pieper, G.	Schlunke, J.
Steenis, M. van	Sanders, K.	Schepers, J.	Smit, A.
Zeevaarder, M.	Steeg, R. ter	Sinkgraven, R.	Starreveld, A.
		Voogt, F.	Steinebach, H.
		Witkam, W.	Veen, P. van der
			Vogelsang, P

Hieronder volgt de indeling van de NOSBO competitie voor het komende seizoen:

Staunton/Helpman 1

Promotieklasse

Ma	11 okt 93	uit	SISSA 4
Ma	1 nov 93	thuis	Assen 4
Za	13 nov 93	uit	Spassky's
Vr	10 dec 93	uit	Haren 2
Ma	17 jan 94	thuis	Unitas 3
Ma	7 feb 94	uit	SISSA 3
Ma	28 feb 94	thuis	ESG
Di	29 maa 94	uit	Lewenborg
Ma	18 apr 94	thuis	Groningen 5

Staunton/Helpman 3

Klasse 1A

Di	19 okt 93	uit	J.H. Kruit
Za	13 nov 93	thuis	ESG 2
Ma	29 nov 93	thuis	Unitas 5
Di	11 jan 94	uit	Hoogeveen
Ma	31 jan 94	thuis	Veendam
Vr	25 feb 94	uit	Van der Linde
Ma	21 maa 94	thuis	Assen 2

Staunton/Helpman 2

Klasse 1B

Ma	18 okt 93	thuis	DSC
Za	13 nov 93	uit	Noord Groningen
Di	30 nov 93	uit	Groningen 6
Ma	10 jan 94	thuis	SISSA 5
Do	3 feb 94	uit	Unitas 4
Ma	21 feb 94	thuis	Ypey/Expert
Ma	21 maa 94	uit	Roden

Staunton/Helpman 4

Klasse 3D

Ma	18 okt 93	thuis	SISSA 6
Za	13 nov 93	uit	't Heerdenpeerd 3
Di	30 nov 93	uit	Noord-Groningen 2
Ma	10 jan 94	thuis	DSC 2
Di	1 feb 94	uit	Bedum 2
Ma	21 feb 94	thuis	Groningen 10

Tijdens de laatste Algemene Ledenvergadering van de NOSBO zijn een aantal reglementswijzigingen doorgevoerd:

De eerste wijziging betreft de aanvangstijden van wedstrijden. Twee seizoenen terug was er een incident hierover. (Om kwart voor acht werden de klokken ingedrukt. Eén van de spelers van het bezoekende team arriveerde om 5 minuten over half negen. Volgens de thuis spelende club was de speler te laat, want wedstrijden beginnen officieel om half acht en een speler mag maximaal één uur later arriveren. De bezoekende club vond

echter dat het moment waarop de klokken ingedrukt worden het officiële aanvangstijdstip is.) De NOSBO heeft het bewuste reglement aangepast in de trant van: "Als het aanvangstijdstip niet half acht is, is het aanvangstijdstip half acht, tenzij minimaal 24 uur van tevoren een ander tijdstip overeengekomen is." Ons inziens is het nieuwe reglement niet waterdicht. De teamleiders zijn echter gewaarschuwd...

De tweede wijziging betreft het aantal poules in de tweede klasse. Komend seizoen zijn dit er, net als voorgaande jaren, vier. De NOSBO is echter van mening dat er geen goede aansluiting is tussen de derde en de tweede klasse, en wil dit aanpakken door dit jaar een versterkte degradatie door te voeren, zodat er drie poules (nog steeds van acht teams) overblijven in de tweede klasse. Omdat wij dit jaar geen teams in de tweede klasse hebben, raakt dit reglement ons niet.

De derde wijziging betreft het beëindigen van de wedstrijden. In de derde klasse wordt dit seizoen geëxperimenteerd met het versneld beëindigen van partijen. Dit houdt in dat partijen niet meer afgebroken kunnen worden. De bedenktijd van de spelers bedraagt nu 1 uur en 45 minuten voor 40 zetten. Als er 40 zetten uitgevoerd zijn, wordt de klok 15 minuten teruggezet. De partij wordt uitgespeeld volgens het reglement "versneld beëindigen van partijen". Als dit systeem bevalt, is het de bedoeling dat het ook in andere klassen ingevoerd gaat worden.

LEDENLIJST

Op de middenpagina's vindt u de ledenlijst; de jeugdleden verdienen een eigen lijst. Onder 'kode' vindt u senior-, gast- en grelid, en donateur. Bij 'nrat' en 'krat' vindt u uw huidige Nosbo- resp. KNSB-rating. In de kolom 'team' betekent de r reserve en de x niet beschikbaar voor teamwedstrijden. De rest wijst zichzelf, denk ik.

Recordnummer	naam	adres	postcode
1	Jasper Boter	Kleine der A la	9711 HV
2	Harco de Haas	Rijksstraatweg 253	9752 CC
3	Yurii Khomskii	Thorbeckelaan 54	9722 ND
4	Dominic Kok	Schaaksport 119	9728 PC
5	Olav Kok	Schaaksport 119	9728 PC
6	Willem Naayer	Troelstralaan 70	9722 JN
7	Eamon Nerbonne	Dom.Nieuwenhuislaan 55	9722 LJ
8	Martin Ploeger	Marjoleinstraat 15	9731 DC
9	Sander Velema	Coendersweg 20b	9722 GG
10	Wouter Witkam	Verl.Hereweg 132	9722 AJ
11	Heiko Wundram	Aletta Jacobsstraat 91	9728 MP
12	Jasper Wijbenga	Helperzoom 35	9722 BE
13	Nickie van Wijngaarden	Bordewijklaan 23	9721 TN

Recordnummer	woonplaats	telefoon	gebdatum	nrat	krat	team
1	Groningen	050-141999	10/08/75	1450	1564	3
2	Haren	050-340266	20/08/86			0
3	Groningen	050-259798	05/09/80			0
4	Groningen	050-259812	04/06/82			0
5	Groningen	050-259812	03/04/85			0
6	Groningen	050-251392	22/09/82			0
7	Groningen	050-261439	25/04/81			0
8	Groningen	050-425718	05/10/78	1240		4
9	Groningen	050-262150	13/08/80	1430		0
10	Groningen	050-271137	01/11/75	1380	1423	3
11	Groningen	050-252956	27/02/82			0
12	Groningen	050-272671	26/04/86			0
13	Groningen	050-255366	04/06/84			0

recordnummer	naam	kode	adres	postkode
1	Aerts W.J.	s	Savornin Lohmanlaan 37	9722 HC
2	Becker H.J.	s	Rozengaard 13	9753 BK
3	Blom Y	d	Papsouwselaan 27	2624 AG
4	Boskma L	g	Markiezenhof 75	9301 DB
5	Davids H	s	Acacialaan 34	9741 KX
6	Diepeveen M	s	Troelstralaan 40b	9722 JL
7	Dijk H van	e	Nolenslaan 25	9722 NL
8	Dijkhuis P.R.	s re	Westerse Drift 68	9752 LJ
9	Dijkstra H	g	Marie Jungiusstraat 6	5612 RL
10	Ebels T.F.	s	Helene Swarthlaan 116	9721 TZ
11	Frowijn R.	s	Taco Mesdagstraat 15a	9718 KH
12	Grijfland A.J.van	s	Ketwich Verschuurlaan 36	9721 SP
13	Heeres J	s	P.Krugerstraat 6	9671 AR
14	Helling C	s	Orchideestraat 50	9731 GB
15	Hendriks I	g	Nijhofflaan 24	9712 XZ
16	Hensbroek R	s	Chopinlaan 324	9722 MG
17	Hofkamp E	s	Kamerlingh Onnesstraat 158	9727 HR
18	Hooijveld A	s t4	Chopinlaan 42	9722 KH
19	Hummel D.L.	s	Nieuwe Boteringestraat 37a	9712 PH
20	Hummel J	s t2	Grunostraat 7	9727 EJ
21	Idema A.A.	s	Praediniussingel 13	9711 AB
22	Iwema F	g	De Acacia 10	9781 VG
23	Jacobs R	s pm	Mozartstraat 22	9711 ED
24	Kolkman G.W.	s	Goeman Borgesiuslaan 351	9722 VG
25	Koole B	g	L.Henriettestraat 42a	9717 LM
26	Kruisinga B	s	Multatulistraat 61	9721 NG
27	Laan B	s	Slauerhofflaan 56	9752 HD
28	Lode R	s	Nolenslaan 4	9722 NM
29	Louwman W	s se	Marsmanlaan 6	9721 XV
30	Luhrman G	s	Jachtlaan 17	9301 KN
31	Mannoury J	s	Ketwich Verschuurlaan 72	9721 ST
32	Meyer B.W.	s	Kleine Lelystraat 15	9712 TD
33	Meyer E	s	Froukemaheerd 200	9736 RS
34	Meyer-Eitens L	s	Beukenlaan 26	9311 PP
35	Mulder P.W.	s vz	Sweelincklaan 31	9722 JT
36	Pastor G	g	Emmastraat 4b	9722 EX
37	Pieper G.J.	t3 s ex	Amstelstraat 66	9725 KX
38	Romijn B	g	Rijksstraatweg 28-12	9752 AE
39	Sanders K.H.	s in	Heemskerckstraat 1M5	9726 GB
40	Schellingerhout N	s	G.Pirestraat 53	9728 WK
41	Schepers J	s	Aquamarijnstraat 565	9743 PN
42	Schlunke J	s	Korianderweg 7	9731 HV
43	Scholtens C	e	Verzetsstrijderslaan 106	9727 CH
44	Seijen H.G.	s t1	Kwikstaartweg 10	9765 JS
45	Sinkgraven R	s	Nieuwe Kerkhof 35a	9712 PX
46	Smit A	s	Gerbrand Bakkerstraat 137	9713 HH
47	Smit C.A.	s	Top Naefflaan 38	9721 VB
48	Sprenger E.H.	s	A Jacobsstraat 159	9728 MG
49	Starreveld A	s	Chopinlaan 326	9722 HG
50	Steege R ter	s	Borneoplein 16	9715 GN
51	Steenis M van	s	Kamplaan 8	9301 KK
52	Steinebach H	s	Regentessenstraat 49	9717 ME
53	Veen P van der	s	Helperkerkstraat 28b	9722 ET
54	Veen R.J.van der	s	Wilhelminalaan 22	9781 CV
55	Vogelsang P	s	Wassenberghstraat 18	9718 LL
56	Voogt F	s	Esserlaan 20	9722 SM
57	Wijkstra A	s	Onnerweg 84	9751 VG
58	Zeevaarder A.M.R.	s jl	Turfstraat 15a	9712 JK
59	Zwerver E	g	Goeman Borgesiuslaan 251	9722 VC

Recordnummer	woonplaats	telefoon	gebdatum	nrat	krat	team
1	Groningen	050-250126	26/02/26	1620		2
2	Haren	050-349303	01/01/47			r
3	Delft	015-612967	24/04/56			x
4	Roden	05908-12375	05/02/57	1705	1789	x
5	Groningen	050-770451	16/10/29	1595	1873	2
6	Groningen	050-263173	01/09/12	1500		r
7	Groningen	050-250132	07/12/44	1775		x
8	Haren	050-349355	27/05/34	1655	1781	1
9	Eindhoven	040-449887	01/06/65			x
10	Groningen	050-259045	14/12/55	1835	1969	1
11	Groningen	050-183805	27/04/69			3
12	Groningen	050-260727	01/05/10	1255		r
13	Winschoten	05970-12176	26/06/15			x
14	Groningen	050-415881	01/02/16	1180		x
15	Groningen	050-257454	28/05/22	1125		x
16	Groningen	050-260267	23/07/69	1280		4
17	Groningen	050-253128	26/03/67	1620		x
18	Groningen	050-260079	11/06/70	1440		4
19	Groningen	050-141503	30/01/67	1495	1362	2
20	Groningen	050-268248	30/01/67	1555	1582	2
21	Groningen	050-134350	01/08/27			x
22	Bedum	05900-12211	01/05/56	1615	1843	x
23	Groningen	050-252079	25/02/61	1430		3
24	Groningen	050-266703	27/06/65	1005		r
25	Groningen	050-134434	16/09/66	1540		3
26	Groningen	050-250152	01/10/51	1530	1672	3
27	Haren	050-346914	11/04/33			x
28	Groningen	050-259528	18/07/46	1335	1423	4
29	Groningen	050-266268	26/08/46	1565		2
30	Roden	05908-18120	07/07/34	1535		2
31	Groningen	050-268221	26/08/09	1180		r
32	Groningen	050-139524	01/01/70	1135		x
33	Groningen	050-422751	02/04/42	1255	1144	4
34	Nieuw-Roden	05908-13638	10/03/54	1050		x
35	Groningen	050-265258	01/01/63	1770	1794	1
36	Groninger.		04/09/61	1105		x
37	Groningen	050-269783	20/03/66	1480		3
38	Haren	050-340329	23/09/64	1745	1843	x
39	Groningen	050-137077	15/01/66	1630		2
40	Groningen	050-252343	26/02/66	1845	1842	1
41	Groningen	050-713089	12/06/69	1555	1629	r
42	Groningen	050-412281	14/02/60	1265		4
43	Groningen	050-260435	09/08/06			x
44	Paterswolde	05907-92994	04/02/33	1785	1823	1
45	Groningen	050-141634	17/03/65			3
46	Groningen	050-188843	19/04/39	1385	1434	4
47	Groningen	050-270555	24/04/56	1780	1875	1
48	Groningen	050-270233	17/01/26			x
49	Groningen	050-260267	18/11/68	1320		4
50	Groningen	050-710351	23/04/68	1620	1713	2
51	Roden	05908-18121	06/06/33	1690	1921	1
52	Groningen	050-124631	11/03/54	1525		r
53	Groningen	050-256182	12/02/63	1450		4
54	Bedum	05900-12333	15/01/20	1225		r
55	Groningen	050-140973	25/01/49	1470		r
56	Groningeh	050-252489	01/05/69			3
57	Haren	050-345473	22/09/35	1165		x
58	Groningen	050-139530	23/09/54	1650	1800	1
59	Groningen	050-263057	25/05/68	1600	1571	x

Bridgen.

Alle reden om enige aandacht te schenken aan een andere denksport want op het moment dat in Zwolle Timman en Karpov aan hun match bezig waren werd het Nederlandse vier-tal wereldkampioen briden. Een van de drie paren, die dat huzarenstukje uithaalden, was het Groningse duo Jansen-Westerhof, waarvan de eerste in het dagelijks leven de scepter zwaait in café "De Evenaar". Dat zou men vroeger niet verwachten hebben maar sinds kroegbaas Gruyters 25 jaar geleden de politieke partij D'66 oprichtte is er een aanzienlijke imago verbetering van dit beroep opgetreden. En bovendien heeft de toegenomen individualisering er toe bijgedragen dat een café terecht wordt beschouwd als de andere hoeksteen van de samenleving.

De relatie van schakers tot bridgers is altijd een andere geweest dan die tot dammers. Iedere rechtgeaarde schaker zal een dammer adviseren om met dat spelletje op te houden en te gaan schaken. Tegenwoordig lukt dat bijzonder goed: Jannes van der Wal is zo verstandig geweest en Ton Sijbrands geeft in de perskamer aan hoe Timman en Karpov betere zetten hadden kunnen doen. Daarentegen zijn bridgers altijd als gelijkwaardige denksporters gezien en dat gaat zelfs zover, dat nogal wat schakers wanneer ze de 30 zijn gepasseerd en getrouwd zijn, overstappen naar het briden. Dat natuurlijk wat meer gezelligheid biedt. Zowel de partner als emotionele redenen spelen daarbij vaak een rol. Van het bederven van een goede partij door één blunder in tijdnood worden sommigen dagen (en nachten!) achtervolgd en op een bridgeavond speelt dit niet zo sterk doordat men een groot aantal spellen speelt en bovendien kun je altijd nog de schuld van het missen van een groot slem aan je partner geven.

In de relatie tussen dammen, schaken en briden spelen ook historische factoren een rol. Zo'n 50 jaar geleden werd in protestants-christelijke kringen het dammen gezien als een spelletje en daarom was het geoorloofd om daar op zondag mee bezig te zijn. Schaken werd beschouwd als een sport; het was niet verboden maar het paste niet bij de zondagsrust en dat bracht vanzelf met zich mee dat in die kringen meer gedamd werd dan geschaakt. Een café werd gezien als een oord waar je niet voor je plezier diende te vertoeven en bovendien kwamen kaartspelers en dobbelaars terecht in de hel.

En al zijn tegenwoordig veel dingen veranderd, het zal duidelijk zijn dat zowel om historische redenen als ook vanwege de aard van de denkspelen men onder kroegbazen meer kaartspelers dan dammers of schakers aantreft. NRC-Handelsblad gaf nog enkele interessante bijzonderheden over de wijze waarop het kampioenschap werd gevierd

De joviale kroegbaas Piet Jansen vond donderdagavond de tijd rijp voor een biertje aan de bar. "Daar was ik hard aan toe", vertelde hij. "Veertien dagen topbridge gaan niet in je kouwse kleren zitten. Ik heb maar eens flink doorgehaald met Gabriel Chagas, de beste speler van Zuid-Amerika".

Later die nacht vond Jansen nog de tijd de vrouwen van het Duitse vrouwenteam te troosten, die in de finale tegen een ongenadige afstraffing waren opgelopen.

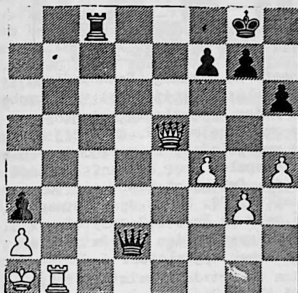
Sociale vaardigheden, waarvan menig schaker nog wat van kan leren!

ARIE & CO

"Arie & Co" is een blunder-rubriek onder redactie van Arie Smit. Blunders (stelling plus commentaar) kunnen worden ingeleverd op de clubavond of op (nieuw adres!) Gerbrand Bakkerstraat 137. tel: 188843

hoofdstuk 5 de zogenaamde fouten van de tweede orde; bedoeld worden fouten die onvermijdelijk/optreden in gecompliceerde stellingen, maar die niet direct een geforceerde afloop tot gevolg hebben. Deze fouten zijn minder gemakkelijk te systematiseren; zijn o.a. tactisch, positioneel of zelfs psychologisch en behoren tot de normale schaakpraktijk. Voor wie het zelf wil nalezen: het boek is nog steeds in de Ramsj bij de Slegte.

1) M. Logtmeijer - V. Valens - Evans gambiet-tournooi groep A. 1e ronde



verslag: Bouke;

In een gesloten Siciliaan staat wit een kwaliteit achter zonder enige echte compensatie

Wit speelde hier 21. Lxa6?? Randpionnen zijn nooit helemaal kosher en dames zijn heilig. Dit bleek des te meer uit de ontwikkelingen na 21. L x a6.

Zwart speelde hier 21..Da5? Na 21.Lxa6 wint zwart meteen met Dxc3+ !! 22.bxc3 ..La3+ en mat. Zwart zag het niet, om over

Wit nog maar te zwijgen. Wit speelde 22.Lc4

Op dit moment kan zwart nog steeds winnen met Dxc3+. Zwart zag het nog steeds niet. Zwart speelt hier 22...L a 3 ? Hier had wit met 23.Db3 nog kunnen ontsnappen. Wit speelde echter 23.Fb3?? en rechtvaardigde hiermee een prominent plaatsje in Arie en Co. Zwart begreep het uiteindelijk: 23...Dxc3+ 0-1.

21...Dxc3+ zou een passende opening zijn geweest voor een rubriek geniale invallen, ook al is het een wel bekend motief. (Redactie)

Blunders in soorten en maten; ook dit jaar zullen ze er weer zijn en hopelijk bereiken de belangrijkste ons tijdig. Dat brengt me op de bijdrage die jullie schakers zelf kunnen leveren. Schroom niet om je stelling te geven (liefst met enig commentaar). Ook deze keer weer een aantal vertrouwde "Clubblunders". Daaraan toegevoegd een uittreksel uit het inmiddels bekende boek van Aleksei Suetin: Typische Fehler. Suetin behandelt daar in

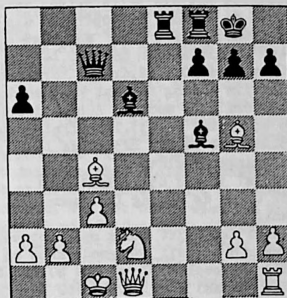
stand na de 38e zet van wit:

38..To2??(Na 38..To1 is de partij in het voordeel van zwart beslist; mat op c3 of d1 met de dame)

(39.Tb8+ Kh7 40.Df5+ g6 en wit had met 41.Dxf7 mat gegeven.)

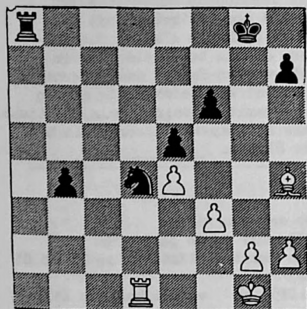
doch: wit speelt: 39. De8?? Kh7 40. De4+ g6 Q-1 wegens 41.. Ta2: ect.

2) Ronald Ter Steeg- Bouke Koole 7e ronde interne competitie Helpman



Het volgend fragment is uit de eerste ronde van onze "Alberts"-bekercompetitie-

Hensbroek- Zeevaarder-



30. Lf2?—verslag: Michiel Zeevaarder;

Een blunder? Ik vind van wel: het gaat

duidelijk om de b4-pion; kan die doorlopen of niet. Om hem tegen te houden moet je via e1

(Lh4-e1) naar c3 zien te komen.

Via f2 kun je niet op de diagonaal a1-b2-c3-d4 komen vanwege zwarts pion op e5!

Een onlogische zet die zelfs meteen verliest.

Het GAAT om de b-pion. De loper kan die niet via d2 tegenhouden; als deze een keer b4-b3

wil spelen is dit alleen door 30. Le1 te voorkomen. Er volgt: 30.. Pc2, dreigt torenzet op a1, waarna wits koning te laat komt en de

loper geofferd moet worden. A (partijverloop)

: 31. Lc5 b3 2. Tb1 Ta1 33. Txa1 Prg1 34. La3

.. Pc2 35. Lb2 Pb4 36. Kf1 Rd3 en de loper en

de partij gingen verloren.

B: 31. Kf1 Ta1 32. Ke2 b3 33. Txa1 Pxa1

34. Kd2 b2 en de koning is afgesneden.

Elegant!

Indien 30. Le1 dan lijkt zwart wel voordeel te

houden, maar heeft wit een goede kans op

remise. Bij voorbeeld: 30. Le1 Pc2 31. Ld2 b3

32. Tb1 Ta1 33. Txa1 Pxa1 34. Lc3 Pc2 35. Kf2 Pb4

36. Ke2. Wit houdt de pion tegen; zwart heeft

nog wel de beste kansen, omdat wit de b-pion moet blijven bewaken.

Opm: zwart zal de b-pion moeilijk kunnen

houden, als de koning via d2 en later

c3 binnen dringt. Wil zwart de pion blijven

verdedigen dan zal dat op zwart veld

moeten, waar hij gemakkelijk met de loper

verdreven kan worden. Bij een afruil van

loper en paard lijkt me een zeer moeilijk

te beoordelen eindspel te ontstaan dat

echter naar mijn smaak licht in het voor-

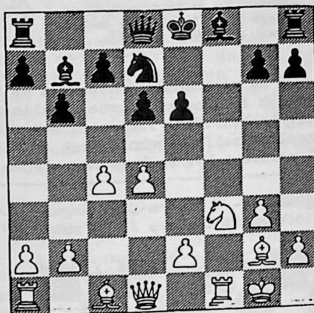
deel van wit omslaat; houdt zwart echter

de knol dan lijken me de kansen gelijk.

A.A.S.

° Uit de eerste ronde interne competitie
verslag: michiel

4) Davids . against: Zeevaarder



Zwart heeft de opening (Dame-Indisch)

al mishandeld; waarbij zwart vaak probeert

veld e4 onder controle te krijgen.

Speelde nu zorgeloos 11.. d5?? Hij was van

plan om op 12. Lh3 e5 te antwoorden en over-

zag het simpele, voor de hand liggende

12. Pg5; 12.. De7 helpt niet meer vanwege

13. Lh3 of 13. Tf7. Zwart speelde nog

12.. Ld6, maar na Pxe6 De7 ord5 was er

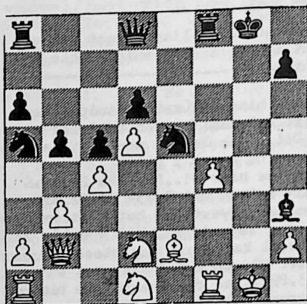
natuurlijk geen redding meer aan. Zwart

staat volkomen opgesloten. 1-0.

(enigszins bekort door ruimtegebrek)

5) Petrosian - Spasski

W.K. 1966. 10e partij



Zwart heeft hier bijna zonder nadenken

20.. Lh3 gespeeld. De match heeft hier zijn

psychologisch hoogtepunt bereikt.

20.. Lh3? : .. het belangrijkste moment

verzuimt Zwart echter dit goed door te

rekenen.

Dit blijkt een noodlottige fout te zijn. Juist was 20..Tf4: 21.Tf4: Bg5+ 22.Kh1 Df4: resp. 21.Pe3 Dg5+ 22.Kh1 Tf1+: 23.Pd1: Lh3 en nu zijn de zwarte vooruitzichten zeker niet minder!

21.Pe3!!...

Dit in wezen gedwongen antwoord (21.Tf2? is wegens 21..Tf4: helemaal zwak) heeft zwart in de hitte van het gevecht kennelijk onderschat. Bij 21..Tf4: 22.Tf4: Dg5+ 23.Tg4: Lg4: 24.Pg4: Pg4: 25.Lg4: Dg4+: 26.Kh1 geraakt zijn koning onverwachts in een vernietigende aanval. Hier wrekt zich de ongunstige positie van Pa5.

21..Lf1: 22.Tf1: Pg6

Hartnekkiger was 22..Pd7, hoewel Wit na 23.Lg4 Pf6 24. Le6+ eveneens de touwtjes in handen houdt.

23.Lg4!....

Wit leidt de aanval voortreffelijk. Niet geheel overtuigend zou Pg4 wegens 23..h5! 23..Pf4:

Iets beter lijkt 23..h6, maar wanneer 23..Df6 dan: 24.Le6+ Kh8 25.Df6+: Tf6: 26.f5 Pe5 27.Pe4 en zwart moet zware verliezen nemen. 24.Tf4:!

Nog een kwaliteitsoffer. De slotcombinatie is zowel leerzaam als prachtig.

24..Tf4: 25.L e6+ Tf7: 25..Kf8 verliest wegens: 26.B h8+ Ke7 27.Dh7+ enz.

26.Pe4 Dh4 27.Pd6:....

Het vervolg is geforceerd. Ongevaarlijk is 27..De1+ 28.Kg2 De3: 29.Lf7+: Kf8 30.Dh8+ Ke7 31.Pf5+ Kf7: 32.Dh7+: naast 33.Pe3: of 31..Kd7 32.Le6+, en opnieuw gaat de zwarte dame verloren.

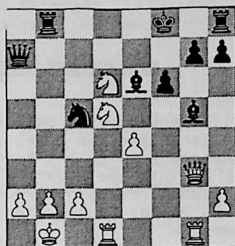
27..Dg5+ 28.Kh1 Taa7

Indien 28..De3:, dan: 29.Lf7+: Kf8 30.Dh8+ Ke7

31.Pf5+ Kf7: 32.Dg7+, gevolgd door 33.Pe3:

Slot: 29.Lf7+: Tf7: 30.Dh8: !!

6) J. Hummel - E. Zwerver - 7e ronde interne competitie.

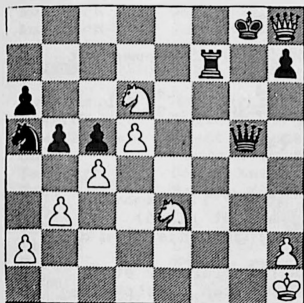


De op de valreep binnengekomen bijdrage van Eddy is wel zo leerzaam dat ik hem jullie niet wil onthouden.

Bovenstaande stelling is interessant, doch moeilijk te beoordelen. Zwart staat een paard tegen 2 pionnen voor, maar zijn koning staat in de vuurlinie, terwijl de toren op h8 ingesloten is. Deze kan echter wel een belangrijke verdedigende rol spelen bij invallen over de g-lijn.

De witte paarden staan optimaal gepositioneerd in het centrum, met uitzicht op de zwarte koning. Verder bezit wit de open d-lijn en de half-open b-lijn. De witte dame kijkt uit over vele velden. Anderzijds: het zwarte loperpaar is ijzersterk; zowel aanvallend als verdedigend speelt het een cruciale rol. Merk op dat het witte paard op d5 gepend staat. Via de d- en b-lijn heeft zwart de mogelijkheid de witte koningsstelling te belagen; deze is dan ook niet bepaald veilig te noemen. Kortom: herken een stelling op het scherpst van de snede.

Het juiste oordeel luidt vermoedelijk: wit staat beter, maar zwart is zeker niet kansloos. Wie het beter weet mag het zeggen! (kan e5 niet?) Dan nu de blunder wit speelt Pf5?? en kon na Pe4: wel opgeven partijverloop: 22.Pf5Pe4: 23.Dg4 (gedwongen) Dh7 (23..Lxd5 24.b3 komt op het zelfde neer.



A.U.B. minimaal 1 week voor de dead-line van de redactie bij mij inleveren.

Anders even bellen.

En graag leesbaar schrift.

A.A.S.

BIBLIOTHEEK INVENTARIS STAUNTON/HELPMAN

De bibliotheek bevindt zich nu op één plank in de kast, terwijl een aantal openingsboeken apart zijn opgeborgen. De wedstrijdleader en de redacteur zijn in het bezit van een sleutel. Het zijn de volgende boeken, die als naslagwerken kunnen worden beschouwd en als zodanig uitsluitend korte tijd worden uitgeleend. In het bijzonder betreft dit de 24 delige "Russische - DDR" reeks, die weer volledig is en de Encyclopedie.

Moderne Eröffnungstheorie. Uitgave Sportverlag Berlin 1980-1985.
Auteurs: Suetin, Polugajewski, Taimanov.

1. Spaans Gesloten variant (5..Le7) en 5..d6. Marshall-gambiet en anti-Marshall (8.a4)
2. Spaans Open verdediging. (5..Pxe4) 3..Pf6. 3..f5 3..d6. 3..Lc5. 3..Pd4. Afruilvariant (4.Lxc6)
3. Siciliaans Drakenvariant. (5..g6) Met 6.Le2.6.f4.6.g3. Met het systeem 6.Le3.f3.Dd2 en O-O-O. Gesloten (2.Pc3). 4.Dxd4.
4. Siciliaans Morragambiet. (2.d4.cxd4:3.c3) .Boleslafski. (6.Le2.e5). Scheveninger.
5. Nimzo-Indisch. Rubinstein variant (4.e3)
6. Moderne Benoni. Blumenfeld (3Pf3.c5:4.d5.b5)
7. Russisch. Philidor. Ponziani. Vierpaardenspel. Italiaans. Tweepaardenspel in de naand. Schots. Weens. Koningsgambiet
8. Frans
9. Siciliaans Rouzer-aanval met 6.Lg5. Sic. gambiet met 2.b4 en 3.b4. 2.g3. 2.-Pf6. 3.Lb5. 6 Lc4 in de anti-draak (Fischer-variant) en Velimirovic-aanval met Le3. De2.0-0-0. Lc4 in de Najdorf variant.
10. Hollands Bird (1.f4) en From gambiet (1..e5:2.fxe5.d6)
11. Slavisch 1. d4.d5; 2. c4.c6.
12. Nimzo-indisch 4 a3.4 f3.4 Pf3.4 g3.4 Db3.4 Dc2.4 Lg5
13. Pirc. Konings-en damefianchetto. Scandinavisch
14. Caro-Kann en Aljechin verdediging
15. Grünfeld-indisch. Hoofdvariant (4.cxd5.Fxd5:5.e4). Systemen met vroegtijdig Db3 of Da4. Systemen met Lf4
16. Konings-indisch Averbach. (6.Le2 en 7.Lg5). 4. Lg5. Larsen (6.Le3). Systemen zonder c4. Klassiek met en zonder 7.d5. Petrosian systeem met 7.d5 en 8.Lg5.
17. Konings-indisch 5. f3. 5. h3. 5. Pge2. 5. f4
18. Grünfeld-indisch met 4.Lg5. 4.e3 en 4.Lg2. Konings indisch met Lg2.
19. Konings-indisch 6. Le2.0-0: 7. 0-0.Pc6; 7.d5.Pe7 (Taimanov) 7.Le3 en 8.Le3. Systeem met 7..exd4. Afruilvariant (dxe5) Klassiek Benoni (1d4.c5:2d5.e5:3.e4.d6.). Konings-indisch in de voorhand. Oud-indisch.
20. Damegambiet Orthodox. afruilvariant. Lasker.Tartakower etc. Cambridge-springs met ..Da5.Manhattan (Westphalia) variant met ..Lb4.
21. Damegambiet Tschigorin. Tarrasch verdediging. Albins tegengambiet. 2..Lf5. Aangenomen damegambiet.
22. Engels 1.c4. 1..e5. 1..c5. 1..Pf6. 1..diversen
23. Siciliaans Najdorf met 6.Lg5.6.Le3.6.Le2.6.f4.6.h3.6.g3
24. Dame-indisch. Reti (1.Pf3). Katalaans.

Encyclopedia of Chess openings. Matanovic. Belgrado. 1978-1979.
Engelse uitgave van Batsford.

deel A. 1. e4 en 1. d4 en andere eerste zetten
 deel B. 1. e4. met als antwoord e5,e6 en c5
 deel C. 1. e4,e6 en 1. e4,e5
 deel D. 1. d4,d5 en 1. d4,Pf6; 2. c4,g6
 deel E. 1. d4,Pf6; 2. c4. e6/g6

Openingenreeks: Leer goed schaken. uitgegeven in 1979-1981 m.m.v.
 verschillende auteurs o.a. Sosonko, Enklaar, Boersma, Ligterink.

deel 6	Half open spelen.	Aljechin/Caro-Kann/Pirc
deel 12	Half gesloten spelen	Grünfeld-indisch
	Siciliaans a.	Svesnikov/Najdorf
	Siciliaans b.	Afwijkende systemen
	Siciliaans	Flankspelen
	Siciliaans	Gesloten
deel 8	Openingsfouten en finesses	
deel 11	302 stellingen	Hort/Jansa

Links - achter - rechts bevinden zich de volgende boeken.

Middenspel.

Euwe/Kramer	deel 1. Rel. waarde der stukken, centrum formaties.	
	deel 2. Open lijnen, zwakke pionnen, initiatief.	
	deel 3. Koningsaanval, verdedigen, laveren.	
	deel 4. Afwikkeling, tekortkomingen, indiv.stijl.	
Kotov	Lehrbuch der Schachtaktik.	deel 1 1974
Koblentz	"	deel 2 1974
Koblentz	Lehrbuch der Schachstrategie	deel 1 1972
Kotov	"	deel 2 1975
Bondarefski	Kombinaties in het middenspel	1965
Müller	Das Zentrum in der Schachpartie	

Eindspel.

Euwe e.a.	delen 1,2A,2B,3.
Keres	Practische Endspiele
Bouwmeester	De magische schaakfiguren. 278 eindspelstudies
Averbach	Wat iedere schaker van het eindspel moet weten
Averbach	Turmnendspiele, deel 1 en 2.

Algemene schaakleerboeken en diversen schaakinstructie.

Euwe/Meiden	Meester tegen amateur	1983
Euwe/Meiden	Amateur wordt meester	1983
Euwe/Meiden	Meester tegen meester	1983
Euwe	Oordeel en plan	1973
Tarrasch	Das Schachspiel.	1931/1964
Reti	Nieuwe ideeën in het schaakspel, oorspr.	1921
Kan	De kunst van het verdedigen	1968
Vukovic	Het offer in het schaakspel	1974
Timman	Het groot analyseboek	1979
Stean	Simple chess	
Schmidt	Schachmeister denken	
Bouwmeester	Schaken als vak	
Bouwmeester	Opgaven middenspel en eindspel	
Schuster	U bent aan zet	
Bouwmeester	Het schaak der wrake	
Unzicker	Thieme's schaakboek voor beginners en geoefenden	

Probleemschaak.

Niemeyer	Majesteitsschennis
Niemeyer	Bloemlezing Nederlandse problemen 1792-1933
Fabel	Einführung in das Problemschach
Bond Probleem vrienden	Compositieprijsvraag 1970.

Schaakverhalen.

Unzicker	Geschiedenis van het schaakspel. delen 1 en 2
Euwe/Spaak	'n meneer Caïssa
Stefan Zweig	Schaaknovelle
Straat	Praatschaak. 2 delen
Schuyter	Het schaakspel in de kunst en cultuurhistorie
Donner	De Nederlander en andere korte verhalen
Div. auteurs	Schwarz und Weiss. Verhalen t.g.v de Olympiade 1960
KNSB	100 jaar KNSB

Toernooiboeken.

Bern	1932	
Zürich	1934	
Groningen	1946	Het Staunton wereldschaaktoernooi
Groningen	1946	20 grote denkers. Betreft hetzelfde toernooi
Hilversum	1947	Zonetoernooi
Den Haag/Moskou		Wereldkampioenschap 1948
Amsterdam	1950	Wereldschaaktoernooi
Amsterdam	1954	FIDE landentoernooi
Amsterdam	1956	Candidaten toernooi
Wageningen	1957	Zonetoernooi
Hilversum	1973	Het AVRO toernooi
Gasunie toernooien	1980. 1985 1987	
Interpolis	1988	
V.S.B.	1991	

Schaakjaarboeken. 1970.1972.1973.1976.1977.1978.1979.1980.1983.

Prismareeks/Bouwmeester. delen 1 t/m 9.

Matchboeken en Biografieën.

VAS-Amsterdam	Aljechin-Euwe 1926-1927
Aljechin-Euwe	WK match 1935
Donner	Spasski-Fischer 1972
Larsen/Stein	Karpov-Kortsnoi 1978
Bouwmeester e.a.	Karpov-Kortsnoi 1978
Ligterink	Karpov-Kasparov Eerste 3 WK matches. Volkskrant
Pfleger e.a.	Karpov-Kasparov WK 1985
Pfleger e.a.	Karpov-Kasparov WK 1986
Pfleger e.a.	Karpov-Kasparov WK 1987
Hans Böhm	Karpov-Kasparov WK 1987
Keene/Coles	Howard Staunton
Sergeant/Reinfeld	Morphy's games of chess
Euwe	D. Noteboom (1932)
Bouwmeester	Michael Tal
Hajtuer	Selected games of Michael Tal
Krabbe e.a.	Fischer
Hajenus	Kasparov op weg naar de top
Kasparov	Kasparov

Openingen - Diversen.

Suetin	Hoe men de opening speelt. deel 1.	1980
Suetin	Hoe men de opening speelt. deel 2.	1974
Roessel	Openingen vademecum	
Gelenczei	200 Eröffnungsfallen.	1979
Gelenczei	200 neue Eröffnungsfallen.	1979
Smit	Het Göring gambiet.	1982
Gillam	Het Staunton gambiet.	1985
Schwarz	Siciliaans vleugel gambiet.	1984
Mazukewitsch	Seltene Gambite.	1988
Mazuwewitsch	Angreifen mit Evans gambiet	
Yudovich	The gambit	
Estrin	Openingen: Loperspel, Hongaars en Ponziani	
Alföldy	Openingen: Gambit Eröffnungen	
Weinstein	Valstrikken en combinaties in de opening	

Voor in de kast bevinden zich een aantal delen van de openingsserie van Euwe.

Openingenserie van Euwe e.a. 1-12, uitgave Het Spectrum, 1977-1982.

1A. Gesloten spelen 1.	Klassiek Damegambiet
4. Half gesloten spelen.	Nimzo-indisch
6A. Flankspelen 1.	Engels 1
7. Half open spelen 1.	Frans
8A. Half open spelen 2.	Siciliaans 1
11A. Open spelen 1.	Spaans 1
11B. Open spelen 2.	Spaans 2
11C. Open spelen 3.	Spaans 3

wit wint zelfs. Het ontbreekt mij aan ruimte om dit verder uit te pluizen) 19 ... fxe6; 20 Dg6† Kd8; 21 Dg5† Pf6 (een winstpoging; na 21 ... Ke8 moet wit eeuwig schaak nemen) 22 Dxf6† Ke8; 23 Dxb8 exd5; 24 Kb1 Le6 met een moeilijk te beoordelen stelling.

De schaakrubriek in het N v/h N.Problemen met ruimtegebrek?!

Kort geleden is het Nieuwsblad verhuisd en sinds die tijd verschijnt de schaakrubriek op Zaterdag en niet meer op Vrijdag. In de bijlage van 9 oktober bespreekt Erik Hoeksema uitvoerig de 12-de partij uit de tweekamp Kasparov - Short en daarna gaat hij nog in op de achtste partij van deze tweekamp waarin Kasparov met 14...gxf4 een stuk had kunnen winnen. Hiernaast ziet U hoe deze beschouwing eindigde. Kinderziekten als gevolg van de verhuizing of moeten de denk-sportmedewerkers nog wennen aan de nieuwe gewijzigde situatie?

Het Evans - gambiëttournooi

Het Evans-gambiëttournooi van 3 en 4 september telde 46 deelnemers, evenveel als "From" vorig jaar. Er deed een record-aantal clubleden mee, 17. In de Invitatie-groep eindigden Joris Brenninkmeijer en Erik Hoeksema samen op de eerste plaats met 2 uit 3. Christoffor Baljon werd laatste met één remise, tegen Rini Kuyf - die zich liet ontvallen dat hij eigenlijk niet van gambieten houdt! Maar wel van ons toernooi blijkbaar. Baljon was dus min of meer kop van Jut. Ooit was hij deelnemer aan het NK maar hij heeft vele jaren weinig gespeeld (dit jaar doet hij voor het eerst sinds vele jaren weer mee aan de KNSB-competitie, bij s.c. Groningen). Dat wreekte zich. Gebrek aan routine en natuurlijk de krachtige tegenstand wonnen het van Baljons ervaring in scherpe stellingen. Hij is één van de weinige spelers die het Evans-gambiet op zijn openings-repertoire heeft, of had. In het toernooiboekje meer!

Het toernooi kende twee nieuwigheden. De ene was de maaltijd die tussen de tweede en de derde ronde werd opgediend. Een succes, zowel omdat het voor deelnemers van ver weg makkelijk was als omdat het gezellig was. (En het smaakte goed, al zeg ik 't zelf). De andere nieuwigheid was een deelnemer die niet met de verplichte zetten opende. Hij wist niet dat het een thema-toernooi betrof Maar hij kan wel schaken, deze Laszlo Cako, en won de C-groep.

Interessant was de deelname van R. van Brug van schaakclub "de Pion" uit Amsterdam. Wij is een speler die uitsluitend gambieten speelt. Hij lichtte ons in over het bestaan van een gambiet-tijdschrift, "Gambit-Revue" (Duits). Inmiddels heb ik een paar exemplaren in bezit - wie geïnteresseerd is kan mij er om vragen. Van Brug had zich vermoedelijk beter voorbereid dan wie dan ook, waarbij hij ook even het Max Euwe-centrum had aangedaan. Van hem een partijtje waarbij hij een minder goede variant speelt - bewust, uiteraard. En met groot succes.

Rinze van Brug - J.K. Schut, groep E

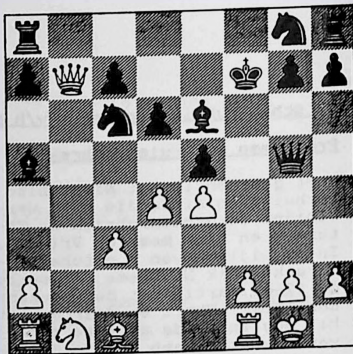
1.e4 e5 2.Pf3 Pc6 3.Lc4 Lc5
4.b4 Lxb4 5.c3 La5 6.d4 d6
7.0-0 Lg4 8.Lxf7+?

Als hoofdvoortzettingen gelden 8.Dh3,
8.Lb5 en 8.Da4.

8... Kxf7 9.Pg5+ Dxc5 10.Db3+ Le6
11.Dxb7 (DIAGRAM) ... Tb8?

Beter was 11... Dg6 vermoedelijk maar het is duidelijk dat wit, met f2-f4, ook dan tegenkansen heeft. Na 11...Dg6 12.Dxa8? volgt 12...Pge7! waarna wit ook toren h8 mag hebben: 13.Dxh8 Lh3 14. Lg5! (*4.g3?? Dxe4 en mat)... Dxc5 15.g3 Lxf1 16.Kxf1 Dc1+ en zwart wint. 12.Dxc6 Dg6 13.f4 Lh3 14.fxe5+ Ke7 15.exd6+ cxd6 16.e5! (Dc6 dekt g2) ... Ld7 17.exd6+ Dxd6 18.Tf7+! Ke6 19.d5+ Kxf7 20.Dxd6 en zwart gaf op.

(Aantekeningen Bauke Koole)



Michiel Zeevaarder.

Nadat de match tussen Kasparov en Short na 20 partijen was beslist speelde men nog wat voor de show, waaronder een demonstratiepartij met verplicht Evans gambiet die na 54 zetten in remise eindigde. (variant met 5...Le7;6d4,Pa5;7.Pe5x,Pc4x;8.Pc4x,d5;9.ed5x, Dd5x; 10. Pe3, Dd8) Wel aardig om even in ons toernooiboek te memoreren. Red.

UITSLAGEN EVANS-TOURNOOI

Invitatie-groep: 1/2. J.Brennikmeier en E.Hoeksema 2; 3. M. (Rini) Kuyl 1½
4. Chr. Baljon ½.

- A: 1. V.Valens 3; 2. N.Schellinghouthout 2; 3. E.Scheffer 1; 4. M. Logtmeier 0.
B: 1. P.Mulder 2½; 2/3. M. de Vrieze en R. ter Steeg 1½; 4. R. Mulder ½.
C: 1. L. Cako 2½; 2. K.Haveman 2; 3. J.Klinkhamer 1; 4. J.Hummel ½.
D: 1. H. van ter Toelen 2½; 2/3. J.Schepers en K.Schoermaker 1½; 4. D.Hummel ½.
E: 1. R. van Brug 2; 2/3. T.Bijlsma en J.Schut 1½; 4. B.Koole ½.
F: 1. B.Kruisinga 3; 2/3/4. H.Vrieling, R.Nieuwenweg en J.Kleywegt 1.
G: 1. W.Witkam 2½; 2. M.Diepeveen 2; 3. J.Boter 1½; 4. J. van Wieren 0.
H: 1. H.Bottema 3; 2. J.Schlunke 1½; 3. E.Peters 1; 4. A.Smit ½.
I: 1. Janny Boer 3; 2. Tammo Platje 2; 3. M.Ploeger 1; 4. M.Cremer 0.
J: 1. R.Smit 2; 2. Egbert Meijer 2; 3. Anita Scholte 2; 4. Bas Meijer 1½;
5. A. Drenth 1; 6. Lies Meijer-Eitens ½.

OPLOSSINGEN SCHAACCRYPTOGRAMMEN

De oplossing van het schaaccryptogram in clubblad nummer 6 van het vorige seizoen, van Theo Ebels, is:

1. rokade 2. halfje 3. Tartakower 4. afgebroken 5. remise 6. gambiet
7. loper 8. Piket 9. Spaans 10. prijs 11. offer 12. Weens 13. Tommel.

De oplossing van de crypto in het vorige clubblad, van ondergetekende, is:

1. desperado 2. Hoogovens 3. Hummel 4. Staunton 5. Evans 6. bord
7. Diepeveen 8. vorkje 9. Lode (-) zet 10. Short 11. Helpman 12. tien uur
13. matnet 14. Arie & Co 15. pionzet 16. afruilen.

Niet iedereen heeft een crypto-kronkel; het aantal goede oplossingen bleef beperkt tot twee, in beide gevallen. Wel hebben een aantal mensen natuurlijk de crypto's gedeeltelijk opgelost. Enige uitleg lijkt voor sommigen dan ook interessant.

In crypto 1 kwamen enige anagrammen voor: 3. Tartakower (maar werkt Otto"-Toml), 4. afgebroken (gaf een brok). Ook in opgave 6. (gambiet) zat een anagram: "ga hem" = ga 'm = gam. 8. Piket: piket is een kaartspel en Jeroen Piket was in 1992 Nederlands kampioen. 13. Tommel: "heer van stand" is (heer) Bommel; de KNSB heeft de heer Tommel als voorzitter; "een beetje minder" = Bommel zonder de letter b; "thee" = t.

In crypto 2 was 4. Staunton een lastige. Howard Staunton heeft het tegenwoordig gangbare model van de schaakstukken ontworpen. Ook 6. bord was lastig: "zie je niets" = blind; blindschaken doe je zonder bord. 9. Lodezet is de naam die Roel Lode aan zijn blunders geeft. 3. Hummel: "die is toch ook niet dik?" was de opgave. Sommigen kunnen de tweeling Dik en Joop Hummel nog steeds niet uit elkaar houden. 12. tien uur: dan is roken op de clubavond toegestaan. 5. Evans: een actuele vanwege het gambiet-tournooi. Je moet even weten dat Evans een zeeman was (koopvaardij-kapitein); de "man overboord" is natuurlijk de op b4 geofferde pion. 10. Short was ook een actuele: Nigel Short zou "binnenkort" tegen Kasparov spelen en "in korte tijd" was een extra aanwinsting die daarop sloeg dat Kasparov indertijd, toen bekend werd dat Timman en Short de kandidatenfinale zouden spelen, antwoordde, op de vraag wie zijn uitdager zou worden: "Short, and it will be short"; wat ook uitgekomen is.

Michiel Zeevaarder

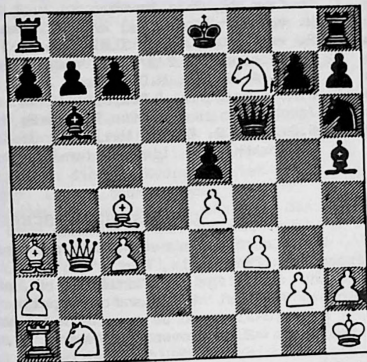
Schakers voor de radio.

Volgens wat vage verhalen heeft kort geleden voor een wat obscuur plaatselijk radiostation een uitzending plaats gevonden waarin Nico Schellinghouthout, Michiel Zeevaarder en Erwin Heynen (ook op blz. 5 in een hoofdrol) waren te horen. Onze leden schijnen deze vuurdoop redelijk te hebben doorstaan maar de laatste schijnt de show gestolen te hebben met een opmerking dat schakers lieden zijn die aan de rand van de maatschappij staan. En nu maar hopen dat de ouders van onze jeugdleden op een andere zender hadden afgestemd.

De Marsoppgave Evans - Mac Donnell uit het vorige nummer.

Vier clubleden doen belangwekkende ontdekking.

Op de laatste pagina vindt men de oplossing van deze Marsoppgave, maar het kwartet Klaas Sanders, Michiel Zeevaarder, Dick Hummel en Ronald Frowijn wijst er op dat na 16...Df6 (i.p.v. Dh4) er geen directe winst voor wit in zit. Op 17. Pxb8 volgt 17...0-0-0 en het paard is ingesloten. Materieel staat het na het ophalen van het paard gelijk en dan staat o.a. de pion op c3 voortzetting van de aanval lelijk in de weg; er dreigt zowel Lxf3 als Dxf3. Nu komt zoiets vaker voor, maar hier gaat het waarschijnlijk om een record. Ruim 165 jaar is dit kritiekloos overgeschreven, een keten, waarvan A. Roisman met zijn "400 Kurzpartiën" en ondergetekende voorlopig het slot vormen. Een Mars voor dit interessante speurwerk. (p.p.!!)



Stelling na 16..Df6 i.p.v...Dh4.

Redacteur.

Bovenstaande is opgestuurd aan Erik Hoeksema met de suggestie om het te plaatsen in zijn rubriek in het Nieuwsblad v/h Noorden en als hij zijn toezegging gestand heeft gehouden moet dit geplaatst zijn in de schaakrubriek van zaterdag 6 november j.l.

De match Timman-Karpov. Zwolle, Arnhem en Amsterdam.

Hoewel de organisatie in ons land niet erg vlot liep, dwz niemand kwam met miljoenen op de proppen, had dat het voordeel dat de 12 partijen niet alle op één plaats werden gespeeld en dat niet alleen Amsterdam maar ook Zwolle en Arnhem aan bod kwamen want ergelijke evenementen vormen een geweldige propaganda voor de schaaksport. En met de spelers hoeft men beslist geen medelijden te hebben, zeker wanneer je even een terugblik werpt op de match Suwe - Aljechin in 1935. Daar werden de 30 partijen gespeeld in 13 plaatsen en op 20 verschillende locaties, waaronder één partij in Groningen. De laatste keer dat een belangrijk schaakevenement niet in één stad werd gespeeld, was in 1956. Twee van de 18 ronden van het candidatentoernooi werden niet in Amsterdam maar in Leeuwarden gespeeld en ook daar was de belangstelling overweldigend.

HERFSTSCHRIFT SONETTENWEDSTRIJD

In Groningen woont Jean Pierre Rawie, de meest succesvolle Nederlandse sonettenschrijver van deze tijd. Is dat toeval of herbergt onze stad nog talloos veel andere klinkdichters? Om daar achter te komen organiseert Literatuurfestival Herfstschrijft in samenwerking met de Openbare Bibliotheek Groningen een sonettenwedstrijd.

De uitslag wordt bekend gemaakt op donderdag 11 november tijdens de dichtersavond van Herfstschrijft in de Groninger Stadschouwburg.

Door een toeval ontdekte ik een "jeugdwerkje" van hem, waarin hij in sonnetvorm een schaakmatch beschrijft tussen Jan Hein Donner en jonkheer F.J.A. Lueyn, een gefingeerde figuur. Het lijkt mij wel een aardig idee om deze sonnetten, 24 in getal, in ons clubblad te publiceren. Egbert Meijer, die Rawie beroepshalve kent, deelde mee dat hij geen bezwaar had tegen publicatie in deze vorm. Daar wijlen Jan Hein in zijn cursiefjes in NRC/Handelsblad de zelfironie meesterlijk wist te hanteren (als zwaar lichamelijk gehandicapte -Red) stel ik me zo voor, dat hij de sonnetten met veel plezier heeft gelezen. De dosering laat ik graag over aan onze redacteur.

Henk Davids

HOE DONNER ZIJN ENTREE MAAKTE

Ik zat onlangs in Amsterdam
in een zeer drukbeklant café
en vroeg net om een kopje thee
voor bij mijn avondboterham,

of daar maakt plots met veel tam-tam
een onbekende zijn entree,
gevolgd door Euwe, Mühring, Ree,
Sosonko, Kortsnoy en Max Pam.

En weet U wie ook binnenkwam?
Mijn oude oppas Tim Krabbé,
die ik verstoord terzijde nam:

„Zeg, wie is die degeneré
met dat gezwatel en gezwam?”
„Da's Jan-Hein Donner.” – „Here Jee!”

HOE IK DONNER TERECHTWEES

Omringd door meisjes van vermaak
uit de hoofdstedelijke sloppen
zat Donner aan de bar bij Hoppe,
vanouds een keurig nette zaak.

Hij tapte daar zijn vunze moppen,
doch ik stond op – ik ken mijn taak –:
„Omwille van de goede smaak
gebied ik U hiermee te stoppen.”

Men prees alom: „Nou, die is raak!”
Maar Donner kon het niet verkroppen
(hij kan niet tegen tegenspraak).

Hij riep vertoornd: „Dit roept om wraak!
In een duel zal ik je kloppen,
ik daag je uit tot een spel schaak!”

"De Harener Toorn" exit?

Het is lang geleden dat het laatste nummer van "De Harener Toorn" verscheen en onze zorgen hierover bleken helaas terecht te zijn. Hoofredacteur Bauke Bies is weer gaan dammen, hoewel hij volgens de laatste berichten is signaleerd in Haren 2. Trieste ontwikkelingen, waaraan zijn nederlaag tegen Michiel Zeevaarder in het vorig seizoen wel niet vreemd zal zijn geweest. Onze beste wensen, ondanks dit betreurenswaardige besluit.



Als de eerste klap een daalder waard is dan zijn we het seizoen goed begonnen. Het dreunde wel, maar het deed geen zeer, toen ik dacht van het ene tafeltje naar het tafeltje ernaast op te schuiven. Het stond er niet! Met Eamon, Yurii en Heiko erbij zijn we een stuk sterker geworden, zodat we in de wedstrijden tegen Lewenborg en Haren die op het programma staan niet meer bij voorbaat kansloos zijn. En Jasper, al is hij pas begonnen, kan er ook wat van. Hij heeft al gewonnen van Willem en, vriendschappelijk, van Olav.

Sommige oudere jeugdleden spelen alleen bij de senioren maar zullen in wedstrijden tegen andere clubs ook meedoen.

Dit is de eerste jeugdrubriek in dit seizoen, dus even een overzichtje van het programma. We spelen natuurlijk in de interne competitie en krijgen schaakles, van mij, Joop Hummel en Jasper Boter. Verder spelen we een paar vriendschappelijke wedstrijden en houden we het snelschaakkampioenschap. Ook doen we mee aan de NOSBO-competitie met twee teams. Misschien is er ook weer een VSB-schoolschaakdag. En we doen examens voor de diverse diploma's (pionnen-, toren- en koningsdiploma). Van alles wat dus. Ik heb, onvrijwillig, de eerste dreun uitgedeeld; ik hoop dat jullie de volgende "dreun" uitdelen, in de wedstrijd tegen Lewenborg. Ter herinnering: Lewenborg won vorig jaar van ons met $8\frac{1}{2}-1\frac{1}{2}$.

INTERNE COMPETITIE

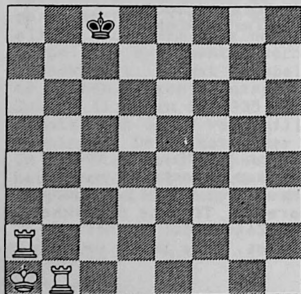
In de interne competitie gaat Dominic aan de leiding, gevolgd door Nickie, maar zij hebben zware concurrentie gekregen van Yurii, Eamon en Heiko. Deze drie zijn gestart op 97 punten, in het midden ten opzichte van de ranglijst na de vijfde ronde. De puntentelling is als volgt: winst +5, verlies -3, remise +1.

Stand	1. Dominic	117
na	2. Nickie	112
zes	3. Jasper	104
ronden	4. Eamon n	102
	5. Yurii	102
	6. Heiko	98
	7. Willem	96
	8. Olav	95
	9. Harco	91

MAT MET TWEE TORENS

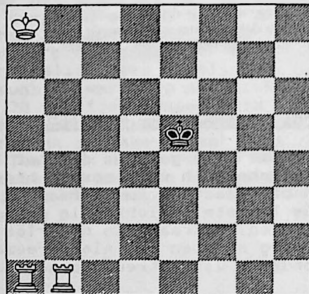
Mat geven met twee torens met verder alleen de koningen op het bord is makkelijk. Zie stelling 1. Wit kan de zwarte koning steeds een lijn verder drijven, als volgt. 1.Ta2-c2+ Kc8-d7. De koning loopt naar de torens toe om hen aan te vallen. 2.Tb1-d1+ Kd7-e6 3.Tc2-e2+ Ke6-f5 4.Td1-f1+ Kf5-g4

5.Te2-g2+ Kg4-h3. Nu valt de koning Tg2 aan. Die steekt over naar de andere kant van het bord en houdt de zwarte koning gevangen op de



①

②



h-lijn: 6.Tg2-g8. Nu dreigt wit mat met Tf1-h1 dus zwart dekt veld h1: 6... Kh3-h2. De andere toren steekt nu ook over: 7.Tf1-f7 Kh2-h3 8.Tf7-h7 mat.

OPGAVE 1: Wit aan zet kan in stelling 1 ook sneller mat geven. Hoe?

In stelling 2 staat de zwarte koning in het midden. Wit kan gewoon beginnen met 1.Ta1-a2 of 1.Tb1-b2 en dan de koning opdrijven naar de h-lijn, zoals in stelling 1, weer met oversteken van de torens. Maar het kan ook sneller.

OPGAVE 2: hoeveel zetten kost het om de koning mat te zetten, in stelling 2, op de manier die boven werd getoond, bij stelling 1?

OPGAVE 3: geef vanuit stelling 2 mat in zeven zetten. (Of nog sneller; volgens mij kan het niet sneller dan in zeven zetten).

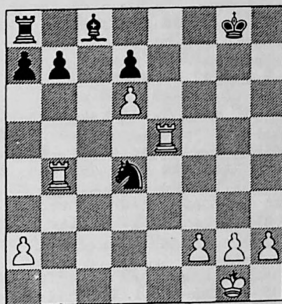
Mat geven met twee torens met verder alleen koningen op het bord is makkelijk. Het is moeilijker wanneer er ook andere stukken op het bord staan die de aangevallen koning helpen te verdedigen. En! je moet zien dat je mat met twee torens kunt dreigen. Het komt voor. In de laatste maand heb ik er drie voorbeelden van gezien, één keer in een partij van mijzelf en twee keer in partijen uit de match om het wereldkampioenschap tussen Anatoli Karpov en Jan Timman. In alle drie gevallen dreigde wit mat met twee torens. In twee gevallen lukte het toch niet omdat wit niet oplette (ik) of 'klungelde' (Karpov).

In deze jeugdrubriek geef ik alleen één van de drie stellingen. Elders in dit clubblad vind je de andere twee, die van Karpov - Timman, onder het kopje, natuurlijk, "Mat met twee torens". Dat stukje hoort hier eigenlijk bij maar ik dacht dat de oudere clubleden het ook wel zouden willen zien - en die lezen niet allemaal de jeugdrubriek (sommigen wel).

In stelling 3, die voorkwam in de partij Michiel Zeevaarder - Jasper Boter (clubcompetitie) is

zwart er slecht aan toe. Wit dreigt mat te geven met twee torens en zwart moet ook, eerst, zijn paard in veiligheid brengen. Jasper zag dat de normale verdedigingszet 1... Pd4-e6 niet voldoende zou zijn en besloot een "truc" uit te voeren in de hoop dat ik niet op zou letten. Hij speelde 1... Pd4-c6, valt beide torens aan. Ik lette inderdaad niet op, speelde 2.Te5-f5?? en verloor Tb4 en de partij. Waarom ik niet oplette is één ding (ALTIJD BLIJVEN OPLETEN!!); maar waarom deed ik 2.Te5-f5?

③



Om de koning af te sluiten, natuurlijk, zodat ik met twee torens mat kon gaan geven. Ik verwachtte dat Jasper 1... Pd4-e6 zou doen en dan wint 2.Te5-f5 snel. Kijk maar: er dreigt 3.Tb4-g4+ en 4.Tf5-h5 mat. Maar wit kan zich nog (even) verdedigen, met 2... Kg8-g7 3.Tb4-g4+ Kg7-h6. Nu gaat 4.Tf5-h5 niet; dus speelt wit 4.Tf5-f3, dreigt mat met 5.Tf3-h3.

OPGAVE 4: hoe gaat het verder na 1... Pd4-e6 2.Te5-f5! Kg8-g7 3.Tb4-g4+ Kg7-h6 4.Tf5-f3?

M2

WEDSTRIJDEN

woensdag 17 november
Lewenborg - Staunton/Helpman
19.15 - 20.15 uur

maandag 13 december
Staunton/Helpman - s.c. Haren
18.30 - 19.30 uur

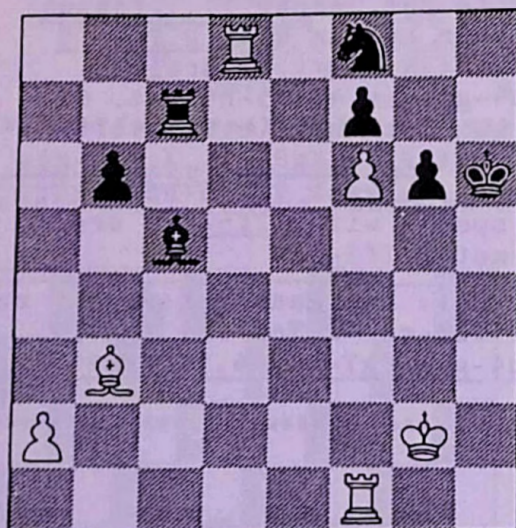
MAT MET TWEE TORENS

In de recente match Karpov-Timman om het FIDE-wereldkampioenschap kon Karpov in twee partijen mat geven met twee torens. Klinkt simpel maar zó simpel was het nou ook weer niet. (Zie de jeugdtribune voor een inleiding tot het "mat-met-twee-torens" thema).

In de eerste plaats: zou je het ook zien, dit thema, in stelling A? (In stelling B is het veel duidelijker te zien.) Zelfs FIDE-wereldkampioen Karpov zag het niet. Hij won de partij wel na 1.Td8-d5, zijn 45-ste zet, maar pas na 59 zetten. Hij had snel mat kunnen geven met 1.Td8-d3, dreigt 2.Td3-h3+ Kh6-g5 3.Th3-g3+ Kg5-h6 4.Tf1-h1 mat. Zwart kan zich hier niet tegen verdedigen (zonder met stukken te gaan smijten). Een verdediging die voor de hand ligt is (na 1.Td8-d3 dus) ... g6-g5, zodat de koning naar g6 kan vluchten. Dan volgt echter 2.Td3-h3+ Kh6-g6 3.Lb3-c2! een mooi mat.

Ook vluchten naar g8 helpt niet: 1.Td8-d3 Kh6-h7 2.Td3-h3+ Kh7-g8 3.Tf1-h1. Wit heeft zijn torens op de h-lijn verdubbeld en zwart kan niet voorkomen dat wit met Th3-h8 mat geeft.

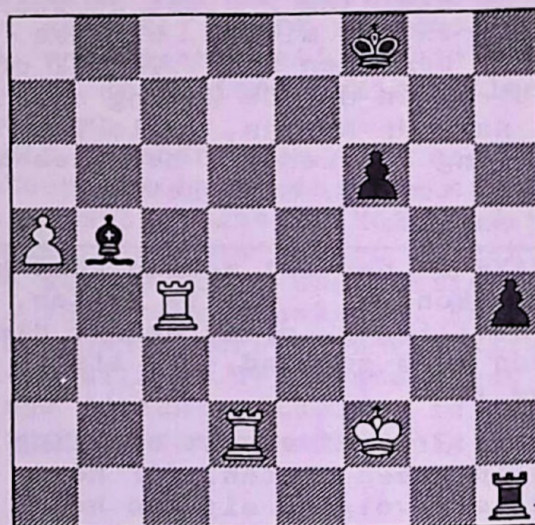
A



In stelling B ligt de eerste zet van wit voor de hand: 1.Tc4-c7. De toren stond aangevallen, moest dus weg, maar gaat meteen in de aanval: zwarts koning is nu op de onderste rij afgesneden. Er dreigt 2.Td2-d8+

Lb5-e8 3.Tc7-c8 met looperwinst, omdat zwarts toren de looper niet mee kan helpen verdedigen: 3... Th1-h2+ 4.Kf2-f3 Th2-h3+ 5.Kf3-f4. De toren kan nog steeds niet op de e-lijn komen en kan ook geen schaak meer geven.

B



Na 1.Tc4-c7 volgde 1... Kf8-e8, dekt veld d8. 2.Td2-d5 volgde nu, waarmee Karpov zowel Lb5 aanvalt als Td5-h5-h8 dreigt (mat-met-twee-torens). Timman dekte de looper met 2... Th1-b1 en Karpov speelde natuurlijk 3.Td5-h5. De koning viel de toren op c7 aan met 3... Ke8-d8. en de toren ging naar a7: 4.Tc7-a7, dreigt weer mat of looperwinst met 5.Th5-h8. Na deze nauwkeurige zet gaf Timman op. Waarom is die zet, 4.Tc7-a7 nauwkeurig, beter dan 4.Tc7-g7, waarna de koning nog steeds vast zou zitten op de onderste rij?

Omdat zwart dan 4... Lb5-d7 kan doen en wit niet eens de looper wint omdat zwarts toren mee kan helpen verdedigen: bij voorbeeld 4.Tc7-g7? Lb5-d7 5.Th5-h8+ Kd8-c7 6.Th8-h7 Tb1-d1.

Na 4.Tc7-a7 heeft 4... Lb5-d7 geen zin want wit kan steeds schaakjes geven en de looper twee keer aanvallen mét schaak: 4.Tc7-a7 Lb5-d7 5.Th5-h8+ Kd8-e7 6.Th8-h7+ Ke7-e6 7.Txd7.

Tenslotte: na 1.Tc4-c7 kan zwart zich nog wel op andere manieren verdedigen (1... Th1-h2+ en torenruil bij voorbeeld) maar wit wint in alle gevallen.

M.Z.

Marsopgaven. Recent lief en leed van Ian Rogers.

Twee jaar geleden won Ian Rogers ons gambiet-toernooi. Het gambiet was toen het siciliaans vleugelgambiet en omdat hij de eerste partij verloor van Erik Hoeksema werd het een bijzonder spannend toernooi. Een jaar geleden keerde hij terug naar Australië en deed mee aan het zone-toernooi in Zuid-Oost-Azië waar hij zich plaatste voor het interzonale toernooi. In Biel deed hij het heel behoorlijk en eindigde met 6 punten, evenals van Wely en 11 anderen. Tijdens de WK-matches was hij in Amsterdam en London als verslaggever voor de Sydney-Morning-Herald en hij verscheen ook regelmatig op de TV.

Ruim een jaar geleden vertegenwoordigde hij zijn land in Manilla op de Olympiade. In de wedstrijd tegen Brazilië besliste hij zijn partij op schitterende wijze en was zwaar favoriet voor de schoonheidsprijs van f 3500. Kasparov wist echter de jury over te halen om de schoonheidsprijs aan hem toe te kennen voor zijn partij tegen Nicolic uit de wedstrijd Rusland-Bosnie. Zijn argument was dat de tegenstander van Rogers uitermate zwak had gespeeld. Dat was inderdaad niet onjuist en het is ook wel enigszins te zien aan diagram 1. de stelling na 30 zetten. Men mag dan tegenwoordig wat andere ideeën hebben over een slechte loper dan vroeger, hier is de witte loper van zwart levend begraven. De schoonheid van de combinatie zit hem hier in de thematische eenvoud. Je ziet direct welke zet je graag zou willen doen en welke stukken je mag opofferen om dat doel te bereiken. Het gaat om de correcte uitvoering.

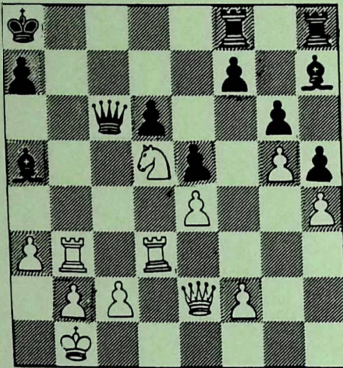
De volgende stellingen zijn uit het interzonale toernooi in Biel.

Stelling 2 is uit de partij Georgiev - Rogers. Zwart heeft een Wolga-gambiet-pion minder maar zijn stukken staan dreigend gericht op de witte koningsvleugel en beide spelers zullen toch wel eens iets gehoord hebben over de heren Lasker en Bauer. Als wit echter in deze stelling 25. Le2-c4+ had gespeeld om daarmee de zwarte koning te dwingen plaats te nemen op de diagonaal a1-h8, dan had hij wel kunnen vervolgen met 26. Pa4xc5, lijkt mij. Hij speelde echter direct 25. Pa4xc5 en toen barstte het onweer boven hem los. Ik weet niet of er in Biel schoonheidsprijzen vielen te verdienen maar ik kan mij voorstellen dat er dan soortgelijke discussies aan de orde zouden zijn gekomen als in het geval van stelling 1.

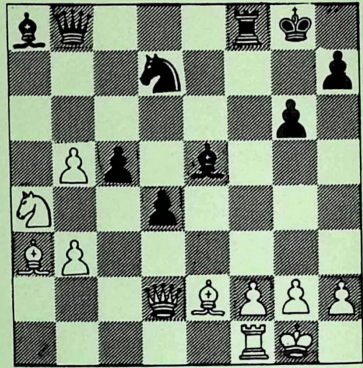
Stelling 3 is uit de partij Judith Polgar - Rogers. Wit heeft 40. Tel-h1 gespeeld en daarmee aangegeven dat ze de pion op d4 in de aanbieding doet. Zwart had nauwelijks tijd meer om te beoordelen of de pion op d4 vergiftigd was of niet. Hij zal misschien nog wel gezien hebben dat op 40...Pf5xd4 41. De4 volgt, dat zowel stukwinst als Lh5-d1 dreigt en besloot daarom tot 40...Ta4xd4. Ook dat werd hem echter fataal. Het lijkt mij dat zwart met 40...Tc8-e8 de stelling onder controle had kunnen houden maar indien iemand ook dan een geforceerde winst ziet ligt er een Mars voor hem klaar.

In stelling 4 uit de partij Rogers - M Gurevich (Hij eindigde van de 3 deelnemers met deze naam het hoogste) zijn al zo'n 90 zetten gedaan. Na 50 zetten stond wit een pion achter en om erger te voor komen offerde hij zijn twee paarden tegen twee witte pionnen. Er bleef echter wel een witte pion op het bord. (Stand na 59 zetten: wit: Kd6,d4; zwart: Kg5,Pd5,Pf6) Op de 88-ste zet kreeg hij nog de gelegenheid d4-d5 te spelen. In het diagram heeft wit 93.Kb2-b1 gespeeld en de opgave is nu: zwart speelt en wint. Ik weet niet of dit eindspel op de computer is uitgetest. De positie van de pion lijkt mij van belang. Kan Theo Ebels wellicht uitsluitsel geven?

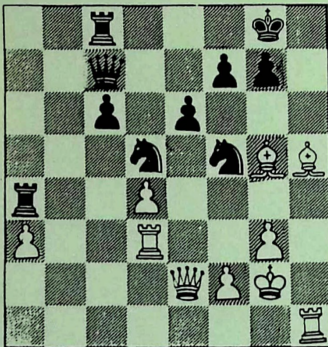
Rogers - Minos
Wit speelt en wint



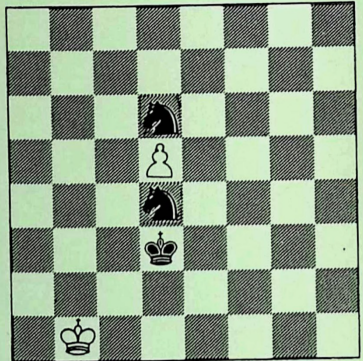
Georgiev - Rogers
Hoe wint zwart na Pxc5?



Judit Polgar - Rogers
Hoe wint wit na Txd4?



Rogers - M Gurevitch
Zwart speelt en wint.



Oplossingen Marsopgaven uit het vorige nummer.

Allereerst de toegift, de opgave van "Kraft durch Freude" op blz 5
1. Ph6+, Kh8: 2. Dxe5, Dxe5: 3. Pxf7+, Txf7: 4. Td8+ en mat.

Evans - Mac Donnell. 15. Txd8+, Dxd8: (Kxd8, dan Pxe6) 16. Pxf7,
Dh4. 17. Db5+, c6: 18. Dxe5+, Kd7: 19. De6+, Kc7: 20. Ld6++.

Anderssen - Dufresne.

20. Txe7+, Pxe7: (20. Kd8: 21. Txd7+, Kc8: 22. Td8+, gevolgd door
Lg5) 21. Dxd7+, Kxd7: 22. Lf5+, Ke8: 23. Ld7+, Kd8: 24. Lxe7++.

Schiffers - Jurewitsch. 15. Dxb6, Dxc4: 16. Dh4+ met damewinst.

Fischer - Zelle. 22. Txd7+, Dxd7: 23. f6+, Pxf6: 24. Tf6+ en wint.